

DZIENNIK URZĘDOWY

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poleskiego

Wydawany z funduszków Nauczycielstwa Okręgu.

Brześć n/B.

1. listopada 1928 r.

Zwraca się uwagę P.P. Nauczycieli na Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie komisji weryfikacyjnych. Poz. 94. Dziennik Urzędowy Kuratorjum Okręgu Szk. Poleskiego Nr. 7/39.

T R E Ś Ć :

Poz.		Strona
92	Do Nauczycielstwa Okręgu Szkolnego Poleskiego—Odezwa Kuratora Okręgu	345
93	Okólnik w sprawie pracy kulturalno-higienicznej na wsi	348
94	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 września 1928 r. o utworzeniu komisji weryfikacyjnych	352
95	Okólnik Kuratorjum w sprawie Wystawy Poznańskiej	355
96	Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. z 3 września 1928 r. w sprawie propagandy P. K. O. w szkołach na rzecz idei oszczędności	356
97	Instrukcja Ministerstwa W. R. i O. P. w sprawie propagandy idei oszczędności w szkołach	358
98	Zarządzenie Ministerstwa W. R. i O. P. z 25 września 1928 r. w sprawie: „Dnia Oszczędności“	360
99	Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 21 września 1928 r. w sprawie ubezpieczenia na życie w P. K. O.	361
100	Rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 6 września 1928 r. w sprawie uznania dyplomów Wydziału Ogólnego Politechniki Lwowskiej, jako warunku dopuszczenia do egzaminu państwowego na nauczyciela szkół średnich	362
101	Rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. z 25 września 1928 r. w sprawie kwalifikacyj zawodowych do nauczania języka	

	hebrajskiego wraz z historją żydów w prywatnych szko- łach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczy- cielskich	362
102	Okólnik do Panów Inspektorów Szkolnych Okręgu Pole- skiego w sprawie egzaminów nauczycielskich	363
103	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 sierpnia 1928 r. w sprawie Statutu Organizacyjnego Ministerstwa W.R. i O.P.	364
104	Zarządzenie Ministra W. R. i O. P. z 1 września 1928 r. w sprawie powołania do życia i omisvj Egzaminacyjnych dla egzaminów uproszczonych z religji mojżeszowej	369
105	Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. z 3 września 1928 r. w sprawie zaliczania służby wojskowej do wysługi eme- rytalnej	370
106	Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. w sprawie prawidło- wej linjatury w zeszytach szkolnych	272
107	Rozporządzenie Ministerstwa W. R. i O. P. z 24 sierpnia 1928 r. w sprawie interpretacji art. 68, 102 i 104 programy nauczycielskiej	373
108	Rozporządzenie Ministerstwa W. R. i O. P. z 5 września 1928 r. w sprawie mieszkań służbowych	374
109	Wyjaśnienie Ministerstwa W. R. i O. P. z 30 sierpnia 1928 r. w sprawie zwrotu opłaty szkolnej za dzieci za- możnych funkcjonariuszek państwowych	375
110	Wyjaśnienie Ministerstwa W. R. i O. P. z dn. 12 września 1928 r. w sprawie dodatku ekonomicznego	376
111	Rozporządzenie Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 19-go września 1928 r. w sprawie wyjazdów dyrektorów	377
112	Rozporządzenie Ministerstwa W. R. i O. P. z 6 września 1928 r. w sprawie praktycznego egzaminu na nauczyciela szkoły powszechnej	378
113	Okólnik Kuratorjum z 9 października 1928 r. w sprawie programu geografji w kl. VII na r. 1928/29.	379
114	Rozporządzenie Ministerstwa W. R. i O. P. z 10 września 1928 r. w sprawie zajęć ubocznych nauczycieli	379
115	Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. z 22 września 1928 r. w sprawie służby nieetatowych nauczycieli religji	380
116	Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. z 31 sierpnia 1928 r. w sprawie taks egzaminacyjnych i opłat szkolnych w pań- stwowych zakładach kształcenia nauczycieli, seminarjach ochroniarskich, preparandach, wyższych kursach nauczy- cielskich w szkołach ćwiczeń i przy egzaminach dla czyn- nych a niekwalifikowanych nauczycieli szkół powszech- nych	381
117	Zarządzenie Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 10 września 1928 r. w sprawie zasiłków dla prywatnych szkół powszech- nych i ochronek	388

118	Wyjaśnienie Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 17 września 1928 r. w sprawie stosowania amnestji do przekroczeń obowiązku szkolnego	389
119	Rozporządzenie Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 5 października 1928 r. w sprawie dnia wolnego od nauki szkolnej	390
120	Okólnik Ministra W. R. i O. P. do Kuratorów Okręgów szkolnych: Poleskiego, Warszawskiego, Wileńskiego i Wołyńskiego o wykonaniu dekretu o obowiązku szkolnym na terenie województw: Nowogródzkiego, Poleskiego, Wileńskiego oraz powiatów grodzieńskiego i wołkowyskiego oraz gmin białowieskiej, masiewskiej i suchopolskiej powiatu bielskiego województwa Białostockiego	391
121	Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. do Kuratorów Okręgów Szkolnych w Warszawie, Białymstoku i Łodzi, do Inspektorów Szkolnych i do nauczycielstwa szkół powszechnych w tychże okręgach szkolnych w sprawie zorganizowania nauki skróconej dla dzieci w wieku szkolnym lecz nie pobierających nauki w szkole	392
122	Ruch służbowy	395
123	Konkursy , ... ,	414
124	Bibljoğrafja	416

92.

Do Nauczycielstwa Okręgu Szkolnego Poleskiego.

Dobiega lat dziesięć od chwili wskrzeszenia Niepodległego Państwa Polskiego.

W dniu tej rocznicy, w dzień tego „Święta Wolności“ niech szkoła w zgodnym, zbiorowym holdzie czcią i pamięcią otoczy i tych, co za wolność swe życie złożyli w ofierze, i tych co trud swój, swą znojną pracę dla wskrzeszenia Ojczyzny, dla odbudowy Państwa oddali.

Nie w uczuciowych jednak tylko, uroczystych obchodach przejawić się winna istota rocznicy naszej wolności. Mieć ona musi treść głębszą, dać pamiątkę trwałą.

To też, gdy społeczeństwo, w Komitet Obchodu zorganizowane, zwróci się do ogółu z wezwaniem, Nauczycielstwo poprze inicjatywę uczczenia rocznicy gorąco i silnie, uczyni wszystko, byśmy pozostawili po tej rocznicy pomnik jej godny, wieczysty.

* * *

„Idą czasy, których znamieniem będzie wyścig pracy“...

Z tą myślą zwiążmy naszą rocznicę.

Niech rzucone przez Pierwszego Żołnierza i Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego słowa przeistoczą się w program dalszego naszego działania, niech i przez trud Nauczyciela wciela się w czyn.

Dziesięć lat pracy oświatowej mamy poza sobą — dziesięć lat pracy, zmagani i wysiłków w tworzeniu zrębów własnej oświaty publicznej.

Tu, na Polesiu budować trzeba było wszystko—z niego.

To też nakreślić rozmiary i szybkość tej pracy rozwoju, zebrać wyniki, by z dotychczasowego dorobku, z tego, co zbiorowym wysiłkiem Nauczycielstwa zostało dokonane, zaczerpnąć naukę i ustalić wskazania na przyszłość—zadanie to spełnić ma zamierzona na grudzień b. r. w Brześciu Wystawa Szkolna Okręgu Poleskiego.

Niech Szkoła i Nauczycielstwo wezmą w tym pokazie naszych planów udział jak najżywszy, organizując—w myśl wskazówek władz szkolnych—Komitety Powiatowe, których zadaniem będzie przegląd dokonanej przez szkołę pracy

w powiecie i wyznaczenie na Wystawę tego, co dać może istotny obraz wyników tej pracy. Z tak ujętego na Okręgowej Wystawie dorobku wszystkich powiatów dokonany zostanie wybór tego, co z kolei na Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu dać będzie mogło żywe odbicie pracy oświatowej, stanu i poziomu szkolnictwa całego Polesia.—

Wielkie i odpowiedzialne wobec Społeczeństwa i Państwa są powinności nauczyciela: on bowiem był zawsze, jest i będzie zawsze tym rzeźbiarzem, który tworzy i wykuwa w codziennym trudzie oblicze duchowe Narodu.

Nie kończą się jednak na szkole te jego obowiązki — kończyć się nie mogą. Przed nim, poza murami szkoły leży jeszcze cały obszar pracy społecznej. Kultura szerokich mas ludności, a więc kultura naszych osad i miasteczek, kultura wsi naszej—w najszerszem słowa tego znaczeniu—zależy w pierwszym rzędzie od szkoły, od zdolności jej promieniowania, umiejętności oddziaływania na otoczenie.

A szkoła to nauczyciel.

Niechże więc ta rocznica, którą dziś obchodzimy, będzie dla Nauczycielstwa w „wyścigu“ tej pracy podniętą, niech stanie ono do niej z większą, niż dotychczas, ofiarnością, niech nie zabraknie jego inicjatywy i kierownictwa tam wszędzie, gdzie praca społeczna zalega.

Czy to w walce z ciemnotą na kursach dla dorosłych czy w kółku rolniczym, w spółdzielni czy domu ludowym, w czytelni czy przysposobieniu wojskowem, w gminie czy gromadzie wioskowej niech znajdzie się wszędzie nauczyciel—wychowawca—obywatel; niech jego myśl twórcza promieniuje, zachęca do czynu, świeci przykładem.

A oczekuje tego od nauczycielstwa Społeczeństwo i Państwo w dzisiejszej zwłaszcza chwili naszego życia zbiorowego.

Wśród zadań, jakie kraj ma przed sobą wysuwa się na czoło przede wszystkim palące zagadnienie naszego bilansu handlowego. Polska — kraj obfitujący niemal we wszystko—sprowadza z zagranicy więcej, niż wywozi sama: miliard złotych w ciągu roku wyniesie ta nadwyżka za obce wytwory, bez których możemy się obyć, bądź też wytworzyć i nabyć u siebie we własnych warsztatach pracy. Dajemy z lichwą zarabiać obcym, pozbawiamy zarobku i pracy swoich. Nauczycielstwo w bezpośrednim

i ciąglem obcowaniu z szerokimi warstwami ludności, wielkie ma tu do działania pole: dla odrodzenia gospodarczego kraju, w imię dobrobytu ludności nabywajmy własne, krajowe wytwory, unikajmy i rugujmy obce, często droższe i lichsze.

Na szeroką skalę Rząd rozpoczął działalność nad podniesieniem stanu higieny i wyglądu wsi, osad i miast naszych. Akcja ta bez współpracy nauczyciela obyć się nie może. Przecież szkoła — jej wnętrze i wygląd zewnętrzny, jej otoczenie — pod względem higieny i estetyki winna być wzorem dla całego osiedla, czynnikiem bezustannego oddziaływania nie tylko na młodzież, lecz i bezpośrednio na pokolenie starsze. Tu nauczyciel — najczęściej jedyny niemal przedstawiciel i pionier kultury i postępu w swej miejscowości — współdziałać winien z temi czynnikami, którym to zadanie powierzone zostało; tam zaś, gdzie nieporadność i nieudolność poczynania hamują, niech bierze inicjatywę w ręce własne, by własnym przykładem pobudzić otoczenie do pracy. Obowiązkiem jego jednak najpierwszym strzec, by szkoła otrzymała prawem przepisane zaopatrzenie, by gmina swój ustawowy obowiązek spełniła. Tu trzeba być nieugiętym i, gdy wpływ bezpośredni na czynniki samorządowe zawiedzie, iść — poprzez Władze Szkolne — do organów nadzoru z przedstawieniem stanu rzeczy.

*

*

*

Kreśląc słowa powyższe w przeddzień naszej rocznicy wyrażam głęboką wiarę, iż Nauczycielstwo Okręgu Poleskiego w zrozumieniu swej wielkiej wobec przyszłości Narodu odpowiedzialności obowiązek swój spełni.

Do pracy społecznej powołani są wszyscy — nie zabraknie więc tam, bo zabraknąć nie może, przedewszystkiem pracownika szkolnego — nauczyciela

Odzyskaną wolność utrwalić, byt Rzeczypospolitej ugruntować, wywalczyć Jej w codziennym trudzie, własnym wysiłkiem należne wśród narodów świata stanowisko to nasz — dzisiejszego pokolenia — wobec przyszłych pokoleń obowiązek.

Bo w walce współczesnej o byt narodów ostać się może ten tylko, który w „wyścigu pracy“ nie da się wyprzedzić nikomu.

Brześć n.Bug., dnia 1.XI-1928 r.

(—) Zygmunt Gąsiorowski
Kurator.

93.

Ministerstwo
Spraw Wewnętrznych

Warszawa

Okólnik Nr. 173

Dnia 25 września 1928 r.

Nr. Min. 1246/zdr./28/1

Do

W sprawie podniesienia zdrowotności i wyglądu kraju.

wszystkich Panów Wojewodów i Pana Komisarza Rządu na m. stoł. Warszawę

Półtoraroczna praca nad podniesieniem zdrowotności i wyglądu kraju (od marca 1927 r. do września 1928 r.) przyniosła widoczne rezultaty, czego dowodem może służyć ogólna poprawa stanu sanitarnego miast, ogólne wzmocnienie stanu zadrzewienia (w szczególności zaś na szosach i drogach) podniesienie wyglądu urzędów państwowych i chociażby ten fakt iż 80% domów w miastach, a 60% we wsiach—zaopatrzony jest w ustępy, 60% zaś domów w miastach posiada nakryte śmietniki. Cyfry te, aczkolwiek jeszcze niedostatecznie, wskazują jednak na to, że antysanitarna bierność ludności została przełamana i pod tym względem pierwszy etap rozpoczętej kompanji został pomyślnie zakończony.

Dalsze etapy polegać muszą nie tylko na utrzymaniu i umocnieniu rzeczy dokonanych i zdobytych w dziedzinie podniesienia zdrowotności i wyglądu kraju, ale i na stopniowym opanowywaniu i zdobywaniu w tej dziedzinie nowych wartości. Dla ułatwienia Panom Wojewodom (Panu Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy) w tym względzie zadania podaję niżej wytyczne planu działania, wykonanie którego musi być zakończone do dnia 1 grudnia 1929 r. Rzucam przytem nowe hasło: „Wyjść z pracą na wieś” i zaznaczam, że będę żądał od Panów nie tylko najszerzego spopularyzowania tego hasła wśród wszystkich podległych Panom (aż do najniższej jednostki) urzędów ale i pedagogicznego, konsekwentnego i nieustępliwego wcielenia tego hasła w życie, będę żądał, by wygląd wsi, wykajającej się dotąd z pod wpływów władzy, uległ stanowczej i widocznej zmianie ku lepszemu.

Plan działania.

1). Przeprowadzić w miastach budowę ustępów publicznych, dla domów zaś nieposiadających dziedzińców —

ustępów zbiorowych. Za wszelką cenę doprowadzić do tego, by w każdej szkole był ustęp i aby ustęp ten był higienicznie urządzony i utrzymany. We wsiach rozpocząć propagandę, mającą na celu przyzwyczajenie ludności do stałego korzystania z wybudowanych ustępów.

2) Spowodować, by wszystkie śmietniki przedewszystkiem w urzędach państwowych, w pierwszym rzędzie w starostwie i komendzie policji) były nakryte i zamknięte. Obecną ilość nakrywanych śmietników uważam za niedostateczną.

3) Usunąć brud z podwórz w miastach i wsiach; podwórza domów w miastach i wsiach muszą być stale oczyszczane i zamiatane. Nawóz musi być składany tylko w gnojownikach, oddzielonych od reszty podwórza. Studnie obowiązkowo muszą być nakryte.

Należy zorganizować za pośrednictwem szkół propagandę nakrywania studzien.

4) Aczkolwiek w wyglądzie urzędów państwowych nastąpiło znaczne polepszenie, niemniej jednak wymagam w dalszym ciągu prowadzenia w tym kierunku jaknajbardziej intensywnej akcji.

Wygląd urzędu (przedewszystkiem starostwa, komendy względnie posterunku policji, szkoły, dworca kolejowego (musi stać się wzorem czystości i porządku, ponadto winien on być możliwie estetycznym.

Wszelkie poczynania i wysiłki, zmierzające do osiągnięcia tego celu, będą przeze mnie popierane włącznie do przyznania nagród za najlepiej utrzymane urzędy.

Warunki konkursu w sprawie nagród podane będą osobno.

W związku z tem, proponuję Panom obmyśleć ze swej strony inne, stosowane do warunków lokalnych, sposoby wyróżnienia kierowników najlepiej utrzymanych urzędów.

5) Akcję zadrzewienia dróg, miast i wsi należy wzmocnić przy uwzględnieniu wskazówek, zawartych w piśmie okólnem z dn. 10. XII-1927 r. Nr. Min. 532/27 (Dr. Ur. Min. Spraw Wewn. Nr. 3 i 4 poz. 149) w sprawie zadrzewienia miast.

Należy wywrzeć odpowiedni wpływ na wydziały powiatowe, jako władze nadzorcze nad gminami wiejskimi i miejskimi, aby w ich budżetach w rubryce „drogi“ zawsze przewidziane były kredyty „na zadrzewienie“ (rozumiejąc pod słowem „zadrzewienie“: drzewa, krzewy, rośliny pnące). Jednocześnie zechcą Panowie Wojewodowie

zwrócić baczną pod tym względem uwagę należy oddawać pierwszeństwo drzewom owocowym, względnie morwie białej (*morus alba*) przed drzewami ozdobnymi.

6) Pilnować stale, by rynki, Targowiska, domy kąpielowe, hotele i restauracje utrzymywane były, o ile możliwe, we wzorowej czystości.

Place targowe i rynki muszą być wybrukowane, a w miastach wojewódzkich i liczących ponad 50.000 mieszkańców, winny posiadać nawierzchnię asfaltową lub betonową. Nawierzchnia placów targowych musi być zaopatrzona w odpowiednie spadki dla odpływu wód opadowych i ścieków.

Budki i stragany do sprzedaży na placach targowych i rynkach muszą mieć estetyczny wygląd i być pomalowane. Każde województwo winno opracować i ustalić typ budek i straganów stosownie do przyjętych w danym województwie motywów architektonicznych.

7) Doprowadzić do tego, by wszystkie domy mieszkalne w kraju (w miastach i wsiach) były od ulicy i od podwórka otynkowane, względnie pomalowane, bielone lub licowane, przyczem tynkowanie i bielenie musi być powtarzane w miarę zabrudzenia ścian nie rzadziej jednak, niż raz do roku (jako przykład schludnego wyglądu mogą służyć wsie w woj. tarnopolskim). W wyjątkowych wypadkach, gdy zewnętrzne bielenie lub tynkowanie niezgodne byłoby ze stylem mieszkalnego domu i mogłoby go pozbawić swoistego charakteru (dotyczy to n. p. góralskich domów, których piękno polega między innymi na uwydatnieniu belkowania), można zezwolić na pokostowanie, względnie impregnowanie lub pomalowanie domu klejową farbą, odpowiednio zabarwioną; naogół biorąc żądam, by każdy budynek zamieszkały w Polsce przez ludzi odbijał jasną plamą od reszty zabudowań i krajobrazu.

Wszystkie ogrodzenia w miastach muszą być pomalowane lub otynkowane. Należy propagować, by ogrodzenia we wsiach, przynajmniej od ulicy, były z żywopłotów. Należy stanowczo zabronić i przestrzegać bacźnie, by ludność nie obkładała domów słomą; dopuszczalnem może być jedynie gacenie ścian na zimę.

8) Skierować wszelkie wysiłki ku temu, by oddymić i oczyścić ośrodki przemysłowe.

Doprowadzić do tego, by wszystkie budynki fabryk i zakładów przemysłowych były otynkowane lub pomalowane na kolor cegły, dziedzińce fabryczne nie tylko utrzymywane schludnie, ale i upiększone roślinami pnąciami,

krzewami, zieleńcami i t. p., paleniska fabryczne i zakładów przemysłowych urządzone w sposób, zabezpieczający powietrze przed zanieczyszczeniem z kominów dymem i szkodliwymi dla zdrowia gazami. (Szczegóły co do ochrony pod tym względem powietrza uregulowane będą osobnymi zarządzeniami)

9) Wszelkie ruiny, niemające charakteru zabytkowego, oraz rumowiska muszą być usunięte z powierzchni kraju, uzyskany materiał, w razie niemożności natychmiastowego jego zużycowania, porządnie za miejscu ułożony.

Nakreśloną w niniejszym okólniku pracę polecam wykonać w 4-ch etapach, mianowicie:

do 1 grudnia r. b. należy dokonać 1/4 części planowanych robót, w grudniu b. r. oraz w styczniu i lutym 1929 r. nastąpi przerwa w robotach;

w marcu, kwietniu i maju 1929 r. musi być dokonana połowa całej pracy;

w czerwcu, lipcu i sierpniu—3/4 robót, a we wrześniu, październiku i listopadzie—reszta, z tem, że całokształt prac będzie zakończony na 1 grudnia 1929 r.

Zaznaczam przytem, że wyznaczony w zarządzeniu z dn. 29.III—1928 r. (okólnik Nr. 47) termin 1 listopada 1928 r. do wystawienia we wsiach ustępów zmieniam na dzień 1.III—1929 r. Nowy ten termin będzie obowiązywał również przy uporządkowaniu śmietników. Podczas moich inspekcji będę sprawdzał, czy każda miejscowość licząca ponad 20 domów została podniesiona do wymaganego poziomu.

Przy tej okazji zwracam uwagę Panów Wojewodów, ażeby w dziedzinie sanitarno-porządkowej korzystali jaknajśzerzej z przysługujących im pełnomocnictw Nadzwyczajnych Komisarzy do walki z epidemjami, jak również z uprawnień, wynikających z art. 108 p. 2 i art. 109 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej.

(—) **Sławoj-Skiadkowski**
Minister.

94.

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 21 września 1928 r.

o utworzeniu komisji weryfikacyjnych.

Na podstawie art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o komisjach weryfikacyjnych (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 368) zarządza się co następuje:

§ 1. Celem wykonania postanowienia art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o komisjach weryfikacyjnych (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 368) tworzy się przy władzach naczelnych komisje weryfikacyjne.

§ 2. Komisja weryfikacyjna składa się z przewodniczącego i czterech członków. Przewodniczącego, trzech członków i zastępców członków powołuje kierownik właściwej władzy naczelnej z pośród urzędników władzy naczelnej, wyznaczając zarazem zastępcę Przewodniczącego z grona członków, jednego zaś członka i jego zastępcę powołuje Minister Skarbu z pośród urzędników Ministerstwa Skarbu.

W skład komisji weryfikacyjnej przy Ministerstwie Spraw Wojskowych wchodzić mogą zamiast urzędników oficerowie, pełniący służbę w Ministerstwie.

§ 3. Osoby, ubiegające się o zaliczenie im poprzedniej służby, lub pracy w myśl art. 1 wyżej powołanego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 368) winny wnieść do dnia 31 grudnia 1928 r. w drodze służbowej należycie udokumentowane podanie do komisji weryfikacyjnej, udowodniając, że bez ich winy nie dokonano zaliczenia na podstawie ustaw z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 429-436).

Władza przed przesłaniem podania do komisji weryfikacyjnej, bada w razie potrzeby okoliczności, przytoczone w podaniu na dowód, że weryfikacji nie dokonano poprzednio bez winy proszącego.

§ 4. Do podania należy dołączyć wszelkie potrzebne dokumenty, zawierające dowody służby i pracy, o której zaliczenie chodzi. Jako dowody służby państwowej (tak cywilnej, jak i wojskowej) i samorządowej w państwach zaborczych, oraz pracy zawodowej uważa się oryginalne dokumenty służbowe (pisma nominacyjne, wykazy stanu

służby i t. p.) i uwierzytelnione sądownie, lub notarialnie ich odpisy, oraz oryginalne zaświadczenia władz, urzędów, instytucyj i korporacyj, wydane na podstawie aktów urzędowych.

W wyjątkowych wypadkach, gdy dostarczenie wyżej wymienionych dowodów z powodu ich zaginięcia, lub zniszczenia jest niemożliwe, mogą być przedstawione zaświadczenia przynajmniej dwóch wiarogodnych świadków. Świadczeniami mogą być tylko osoby, które razem z ubiegającym się o zaliczenie pracowały, albo przynajmniej równocześnie z nim mieszkaly w tej samej miejscowości. Zaświadczenie stwierdzać winno z zupełną ścisłością czas służby lub pracy, oraz jej rodzaj, a co do świadków zawierać wyjaśnienie, na jakiej podstawie mogą stwierdzić dane zawarte w zaświadczeniu. Podpisy świadków winny być uwierzytelnione sądownie, lub notarialnie, podpisy zaś świadków pozostających w służbie państwowej mogą być uwierzytelnione przez władzę służbową.

Komisja weryfikacyjna bada złożone podania i dołączone dowody. W razie wątpliwości co do wiarogodności złożonych dowodów, a także o ile uzna je za niewystarczające, komisja wzywa ubiegającego się o zaliczenie za pośrednictwem jego władzy służbowej do przedłożenia dalszych dowodów, względnie uzupełnienia już złożonych.

W razie potrzeby może komisja zwrócić się do władzy właściwej o przeprowadzenie dochodzeń, celem stwierdzenia, lub wyjaśnienia pewnych okoliczności lub faktów.

§ 5. Z poprzedniej służby państwowej, lub samorządowej i pracy zawodowej można zaliczyć najwyżej lat 20, przyczem czas służby państwowej w b. państwach zaborczych winien być, o ile nie przekracza lat 20 zaliczony w pełni.

Praca zawodowa może być zaliczona tylko wówczas, jeżeli była wykonywana, jako zawód główny, bez względu na to, czy za pracę było płacone wynagrodzenie, czy nie, oraz jeżeli praca ta dała rzeczywiście ubiegającemu się o jej zaliczenie doświadczenie i kwalifikacje, uzdalniające go do pełnienia służby państwowej.

Czas pracy zawodowej można zaliczyć dopiero od chwili ukończenia 18 roku życia.

§ 6. Po ustaleniu, że weryfikacji nie dokonano na podstawie ustaw z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 429-436) bez winy proszącego, po zbadaniu złożonych dowodów, oraz wyniku ewentualnie przeprowadzonych dochodzeń, komisja weryfikacyjna poweźmie uchwałę

co do zaliczenia poprzedniej służby, względnie pracy, zaliczając oddzielnie, jaką ilość lat zalicza się z czasu służby państwowej, samorządowej i pracy zawodowej.

Uchwały komisji weryfikacyjnej zapadają bezwzględna większością głosów. Przewodniczący głosuje na końcu. Uchwały komisji weryfikacyjnej są ostateczne. Członek komisji powołany przez Ministra Skarbu, ma prawo założyć przeciw uchwale komisji protest, który rozstrzyga kierownik właściwej władzy naczelnej w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Z posiedzeń komisji spisuje się protokół, który podpisuje przewodniczący i wszyscy członkowie komisji.

Komisja weryfikacyjna podaje uchwałę swą do wiadomości władzy, przy której istnieje, przesyłając jej równocześnie akta sprawy. Władza naczelna, o ile chodzi o funkcjonariusza, pełnącego przy niej służbę, sporządza dla aktów odpisy dokumentów, złożonych w oryginale, a treść uchwały podaje do wiadomości funkcjonariuszowi, zwracając mu oryginalne dokumenty i wydając równocześnie zarządzenia co do wymiaru uposażenia.

O ile chodzi o inne osoby władza naczelna przesyła w tym celu zawiadomienie o uchwale komisji, wraz z aktami władzy bezpośrednio podległej.

§ 7. Postanowienia § 5 nie mają zastosowania do sędziów i prokuratorów, którym zalicza się czas poprzedniej służby państwowej i pracy zawodowej według zasad określonych w art. 22 ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 436).

§ 8. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: **K. Bartel**

Minister Spraw Wewnętrznych: **Stawoj Składkowski**

Minister Spraw Zagranicznych: **August Zaleski**

Kierownik Ministerstwa Spraw Wojskowych: **O. Konarzewski.**

Minister Skarbu: **G. Czechowicz.**

Minister Sprawiedliwości: **A. Meysztowicz**

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
Świtalski

Minister Rolnictwa: **K. Niezabytowski**

Minister Przemysłu i Handlu: **E. Kwiatkowski**

Minister Komunikacji: **Köln**

Minister Robót Publicznych: **Moraczewski**

Minister Pracy i Opieki Społecznej: **Dr. Jurkiewicz**

Minister Reform Rolnych: **Witold Staniewicz**

Minister Poczt i Telegrafów: **Bogusław Miedziński**

95.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego
Poleskiego

w Brześciu n/B.

Dnia 6. października 1928

Nr. I-17749/28.

W sprawie Wystawy
Poznańskiej

Nawiązując do zarządzeń Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poleskiego z dnia 15.VI-1928 r. Nr. I-5888/28 i z dnia 23.VI-1928 r. Nr. I-10498/28 w odniesieniu do Inspektoratów Szkolnych oraz do zarządzeń z dnia 19.VI-1928 r. Nr. II-7388/28 i z dnia 5.VII-1928 Nr. II-11072/28 w odniesieniu do Dyrekcyj szkół średnich niniejszem polecam przygotowywać i grupować w drodze pośpiesznej ekspozycję prac uczniowskich, które mają być wyznaczone na Wystawę Poznańską w r. 1929.

Komitety Powiatowe przy Inspektoratach Szkolnych i lokalne przy szkołach średnich winny już obecnie przystąpić do klasyfikacji eksponatów, które następnie winny być złożone przy Inspektoratach Szkolnych, o ile chodzi o prace uczniów szkół powszechnych i przy szkołach średnich ogólnokształcących, seminarjach nauczycielskich i szkołach technicznych, gdy chodzi o prace uczniów tych szkół.

W nadesłanych dotychczas do Kuratorjum spisach projektowanych eksponatów figurują przeważnie roboty ręczne i rysunki. Ponieważ te dwa przedmioty nie wyczerpują całokształtu pracy szkolnej, przeto kładę nacisk na konieczność zebrania na Wystawę lepszych i oryginalniejszych prac piśmiennych i albumów z języka polskiego, języków obcych, matematyki, fizyki, przyrody, historii i geografii oraz fotografii z lekcji, życia szkolnego i komunikacji.

W miesiącu listopadzie r. b. Komitet Kuratorjum wraz z Komitetami lokalnymi, dokona na miejscu wyboru z pośród zebranych eksponatów, które następnie zostaną skierowane do Brześcia, gdzie w grudniu odbędzie się Wystawa Okręgowa. Na Wystawie Okręgowej dokona się powtórna i ostateczną selekcja eksponatów, poczem zostaną one skierowane ostatecznie do Poznania.

Kurator Okręgu Szkolnego
Z Gąsiorowski

96.

Ministerstwo

Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego

w Warszawie, dn. 3 września 1928 r.

Nr. O-Prez. 5170/28

W sprawie propagandy P. K. O. w
szkołach na rzecz idei oszczędności.

Pocztowa Kasa Oszczędności zamierza w roku szk. 1928/29 przeprowadzić w szkołach średnich ogólnokształcących, seminarjach nauczycielskich i szkołach zawodowych akcję propagandową na rzecz idei oszczędności i zaznajomić młodzież z rolą P. K. O. w tej dziedzinie.

Zamierzenia P. K. O. w tym kierunku przedstawiają się następująco:

1) w związku z przypadającym w dniu 31 października corocznie obchodzonym „Dniem Oszczędności“, otrzymają starsi uczniowie szkół wymienionych typów do wypracowania zadania domowe na tematy do wyboru: np. „Co wiem o P. K. O.?“, „Dlaczego należy oszczędzać i składać oszczędności w P. K. O.“ lub tym podobne.

Za najlepsze zadanie przyzna P. K. O. nagrody w postaci książeczek oszczędnościowych z wkładką 10 zł. na każdej książce, z tem że ogólna ilość nagród nie będzie wynosić więcej niż 1000.

2) W pierwszych dniach września r. b. roześle P.K.O. do dyrekcji wszystkich szkół wymienionych typów broszurę zawierającą krótkie informacje o działalności tej instytucji, z prośbą o udostępnienie jej treści uczniom.

3) W terminie między 10 a 20 października odbędą się w tych szkołach wykłady o P. K. O. Wykłady te mają stanowić dla uczniów przygotowanie do opracowania zadania domowego.

Celem ułatwienia nauczycielom zbierania materiałów do powyższego wykładu, zamieści P. K. O. w ciągu września r. b. odpowiednie artykuły o P. K. O. w „Szkole powszechnej“, a także w „Przeglądzie Pedagogicznym“ i „Ogniwie“.

4) Na dzień 31 października, jako „Dzień Oszczędności“ będzie wyznaczony termin oddania przez uczniów wypracowań domowych. Wypracowania uznane za najlepsze prześlą dyrekcje szkół do odnośnych Kuratorów, a te

prześłą je wraz z odpowiedniami wykazami do P. K. O. Na podstawie powyższych wykazów wystawi P. K. O. książeczki oszczędności, opiewające na nazwiska nagrodzonych uczniów i dostarczy je dyrekcjom szkół, celem wręczenia właścicielom.

Intencją P. K. O. jest, by na każdą szkołę, w której będzie dane wypracowanie domowe na temat oszczędności P. K. O., przypadła przynajmniej jedna nagroda, z tem jednakże zastrzeżeniem, że ogólna liczba nagród nie może przekroczyć 1000.

Ze względu na doniosłe znaczenie pedagogiczne i społeczne propagandy oszczędności, mającej na celu rozbudzenie tej cnoty wśród młodzieży, Ministerstwo gorąco popiera powyższą akcję P. K. O. i poleca wszystkim zainteresowanym władzom szkolnym gorliwą współpracę z jej inicjatorami.

Za Ministra

(—) Dr. Sławomir Czerwiński

Podsekretarz Stanu

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego Poleskiego
w Brześciu n.B.

—
Dnia 13 września 1928
Nr. O-165506 '28.

Dyrekcjom Gimnazjów
Państwowych, Seminarjum
Nauczycielskiego, Szkół Za-
wodowych Okręgu Szkol-
nego Poleskiego.

do wiadomości z poleceniem poparcia akcji P.K.O.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego
Naczelnik Wydziału

(—) J. Wilk

97.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświe-
cenia Publicznego

Warszawa,

dnia 18 września 1928 r.

Nr. O. Prez.—5913/28.

Instrukcja, dotycząca okólnika
w sprawie propagandy w szko-
łach na rzecz idei oszczęd-
ności.

W związku z okólnikiem z dnia 3 września r. b. Nr. O. Prez. 5170/28, w sprawie propagandy P. K. O. w szkołach na rzecz idei oszczędności Ministerstwo udziela dalszych instrukcyj w tym przedmiocie.

Temat wypracowań (p. 1. okólnika) ustalony przez Ministerstwo w porozumieniu z P. K. O., brzmi jak następuje:

„Odpowiedź na następujące dwa pytania:

- 1) Co wiesz o P. K. O.?
- 2) Dlaczego należy oszczędzać?“.

Konkurs na najlepsze zadanie przeprowadzić należy według następujących wskazówek:

Wypracowania są domowe, obejmują klasy od piątej do ósmej włącznie. Temat powinien być dany tak wcześnie, by uczniowie mogli go swobodnie opracować do dnia 31-go października r. b., mającego być „Dniem Oszczędności“.

Opracowania każdej klasy właściwy nauczyciel polonista odbiera dnia 31 października, ocenia wszystkie, przeprowadza wśród nich wybór, poczem, jeżeli sam uczy w klasach od piątej do ósmej, wybiera z pośród wszystkich 1—2 najlepsze wypracowania; jeżeli kilku nauczycieli uczy w tych klasach, wyboru ostatecznego dokonywują wspólnie, poczem dyrekcja szkoły przesyła je do Kuratorium. Przy ocenie należy brać pod uwagę zarówno stronę językową, jak i rzeczową.

Poprawione wypracowania wszystkich uczniów nauczyciele winni w klasie omówić i przy tej sposobności wygłosić obszerniejszą pogadankę o P. K. O., jej zadaniach i działalności w zakresie oszczędnościowym i o znaczeniu oszczędności w życiu jednostki, narodu i państwa. Materiał do pogadanki zostanie wraz z literaturą przedmiotu ogłoszony w specjalnym dodatku do mającego się ukazać № 3 Szkoły Powszechnej.

Kuratorjum w możliwie najkrótszym czasie dokona oceny nadesłanych wypracowań bądź samo, bądź z udziałem przedstawiciela P. K. O. Gdyby Kuratorjum życzyło sobie udziału delegata P. K. O., należy zwrócić się zawczasu z odpowiedniem żądaniem do dyrekcji P. K. O. w Waszawie. Potem prześle Kuratorjum listę proponowanych do nagrody uczniów z wymienieniem przy każdym nazwisku miejscowości, szkoły i klasy, do P. K. O., która według tych list przekaże wyznaczone nagrody do szkół. Do list dołączyć należy proponowane do nagrody prace.

Liczbę nagród, przypadających na poszczególne Okręgi Szkolne, Ministerstwo ustala jak następuje:

1)	Okrąg Szkolny	Krakowski	130	
2)	"	"	Lubelski	60
3)	"	"	Lwowski	130
4)	"	"	Łódzki	65
5)	"	"	Poleski	50
6)	"	"	Pomorski	65
7)	"	"	Poznański	100
8)	"	"	Warszawski	140
9)	"	"	Wileński	90
10)	"	"	Wołyński	60
11)	Liceum Kszemieński		20	
12)	Województwo Śląskie		90	

R a z e m 1000

Przy wręczaniu przyznanych nagród albo Dyrektor albo nauczyciel winien jeszcze raz podkreślić znaczenie znajomości instytucyj oszczędnościowych w Polsce, ich doniosłej roli w życiu społecznem i państwowem oraz konieczności przyzwyczajania się do oszczędności w życiu prywatnem i publicznem.

Za Ministra

(—) St. Czerwiński.

Kuratorjum

Okręgu Szkolnego Poleskiego

w Brześciu n/Bugiem

dnia 24 września 1928 r.

Nr. O—16742/28.

Wszystkim Dyrekcjom gimnazjów państwowych i prywatnych, Seminarjów naucz., szkół zawodowych, Wydziałom K. O. S. P.

W ślad tut. pisma Nr. 15506 z 13.IX-28 r. do wiadomości i wykonania.

Naczelnik Wydziału

(—) J. Wilk.

98.

Ministerstwo Wyznań Religij-
nych i Oświecenia Publicznego

Warszawa

Dnia 25 września 1928 r.

Nr. O. Prez. 6012/28

W sprawie „Dnia Oszczędności“

Wzorem roku ubiegłego odbędzie się w dniu 31 października r. b. trzeci z kolei obchód „Dnia Oszczędności“.

Z uwagi na doniosłe znaczenie tego dnia, mającego na celu rozbudzenie cnoty oszczędności, zwłaszcza wśród młodego pokolenia, Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego uważa za wskazane, by w pracach nad organizacją „Dnia Oszczędności“, a w szczególności w akcji Komitetów miejscowych wzięło udział całe nauczycielstwo, które w ubiegłych latach tak wydatnie przyczyniło się do powodzenia obchodu.

Zarazem Ministerstwo uważa za celowe, by w szkołach w dniu 31 października r. b. odbyły się specjalne pogadanki w związku z „Dniem Oszczędności“.

Za Ministra

(—) **St. Czerwiński**

Podsekretarz Stanu

Kuratorjum Okręgu Szkolnego
Poleskiego

w Brześciu n/B.

Dnia 8 października 1928 r.

Nr. O-17230/28.

do wiadomości w ślad za okólnikiem z dnia 13 września 1928 r. Nr. 15506/28

Kurator Okręgu Szkolnego

Z. Gąsiorowski

99.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego

Dnia 22 września 1928 roku

Nr. O. Prez. 5975/27.

Ubezpieczenie na życie w P. K. O.

Nawiązując do okólnika z dnia 23 czerwca rb. Nr. O. Prez. 3746/28 w sprawie ubezpieczeń na życie w P. K. O., ponownie podkreślam doniosłość zamierzeń P. K. O. w tym zakresie oraz konieczność energicznej propagandy sprawy ubezpieczeń. Wielkie znaczenie tej akcji, związane z ideą oszczędności, nader ważnej dla całego społeczeństwa i Państwa Polskiego, podkreślone było należycie w wyżej cytowanym okólniku.

Zaznaczam jeszcze, że Rada Ministrów, wielką przywiązując wagę do krzewienia wśród społeczeństwa idei oszczędności drogą ubezpieczeń w P. K. O. powzięła uchwałę, wzywającą wszystkie władze i instytucje państwowe do popierania akcji P.K.O. w kierunku spopularyzowania wśród społeczeństwa znaczenia i korzyści ubezpieczeń na życie w P. K. O.

Proszę Panów Kuratorów o ponowne zwrócenie uwagi urzędnikom i nauczycielstwu na powyższą sprawę i o zawiadomienie w krótkim sprawozdaniu, jakie zarządzenia zostały wydane, jak ta rzecz się przyjęła i czy są rezultaty rozpoczętej akcji.

Podsekretarz Stanu

(—) **St. Czerwiński.**

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego Poleskiego
w Brześciu n/B.

Dnia 28 września 1928 roku

Nr. O-17026/28

W ślad okólnika Nr. O-10678/28 z dnia 27.VI-1928 roku do wiadomości i przedłożenia sprawozdania z przeprowadzonej akcji propagandowej najdalej do 1-go stycznia 1928 r.

Naczelnik Wydziału

(—) **J. Wilk**

100.

Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 6 września 1928 roku

w sprawie uznania dyplomów Wydziału Ogólnego Politechniki Lwowskiej, jako warunku dopuszczenia do egzaminu państwowego na nauczyciela szkół średnich.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 26 września 1922 r. dotyczącej kwalifikacyj zawodowych do nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich państwowych i prywatnych, jednolity tekst której ogłoszony został w załączniku do rozporządzenia z dnia 15 września 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 864) zarządzam co następuje:

§ 1. Dyplom (stopień magistra) Wydziału Ogólnego Politechniki Lwowskiej uznaje się za równoważny stopniom naukowym, względnie świadectwom, wymienionym w punkcie d § 1 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 9 października 1924 roku w sprawie egzaminu państwowego na nauczyciela szkół średnich (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 859), jako warunek dopuszczenia do egzaminu państwowego na nauczyciela szkół średnich.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego: **Świtalski.**

101.

Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 25 września 1928 roku

w sprawie kwalifikacyj zawodowych do nauczania języka hebrajskiego wraz z historją żydów w prywatnych szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich.

Na zasadzie art. 1 ustawy z dnia 26 września 1922 r., dotyczącej kwalifikacyj zawodowych do nauczania w szko-

łach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich państwowych i prywatnych, jednolity tekst której ogłoszony został w załączniku do rozporządzenia z dnia 15 września 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 864) zarządzam co następuje:

§ 1. Kwalifikację zawodową do nauczania języka hebrajskiego wraz z historją żydów w prywatnych szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich stanowi: stopień magistra filozofji uzyskany w jednym z uniwersytetów państwowych w Polsce, w zakresie nauk orientalistycznych (języka hebrajskiego).

§ 2. Dopóki niema dostatecznej liczby kandydatów wykwalifikowanych, Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może uznać za posiadające wymagane kwalifikacje te osoby, które zdadzą egzamin specjalny z języka hebrajskiego wraz z historją żydów. Program i regulamin egzaminu unormuje osobne zarządzenie.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego: **Świtalski.**

102.

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego Poleskiego
w Brześciu n/B.

Do

Nr. I-18748/28

Panów Inspektorów Szkol-
nych Okręgu Poleskiego

Dnia 20 października 1928 r.

W sprawie egzaminów nauczy-
cielskich

Kuratorjum zawiadamia, że w m-cu grudniu r. b. odbędzie się w państwowem seminarjum nauczycielskiem w Prużanie seminarjalny egzamin dojrzałości dla eksternów wogóle i w szczególności dla nauczycieli publicznych szkół powszechnych Okręgu Szkolnego Poleskiego zatrudnionych od dnia 1 października 1926 r. i później i obowiązanych do składania tego egzaminu stosownie do postanowień punktu 3 ustęp I. okólnika Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 15 czerwca 1926 r. Nr. I-8213/26 (Dz. Urzęd. Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 11 ex 1926, poz. 131).

Nauczyciele publicznych szkół powszechnych, obowiązani do składania seminarjalnego egzaminu dojrzałości w myśl cytowanych przepisów, mogą składać do Kuratorjum Okręgu Szkolnego przez Inspektoraty Szkolne podania o dopuszczenie do składania tego egzaminu dołączając dokumenty wyszczególnione w § 31 regulaminu seminarjalnego egzaminu dojrzałości (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 7, ex 1925, poz. 69).

Termin składania podań w Inspektoratach Szkolnych upływa w dniu 20 listopada r. b. Otrzymane podania przedstawiają p.p. Inspektorzy do Kuratorjum po dołączeniu wyciągów z wykazów stanu ałużby i kwalifikacyjnego w terminie do dnia 25 listopada r. b.

Kuratorjum zaznacza, że egzamin dla czynnych a niekwalifikacyjnych nauczycieli szkół powszechnych stosownie do postanowień regulaminu egzaminów z dnia 12 maja 1924 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. ex 1924 poz. 94) dla nauczycieli zaangażowanych przed dniem 1 października 1926 r. odbędzie się w m-cu marcu 1929 r. Blizsze szczegóły tego egzaminu i wezwanie do składania podań będą ogłoszone osobnem pismem.

O powyższem należy zawiadomić interesowanych nauczycieli.

Okólnik niniejszy będzie umieszczony w najbliższym numerze Dziennika Urzędowego Kuratorjum.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) Z. Gąsiorowski

103.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 29 sierpnia 1928 r.

w sprawie statutu organizacyjnego Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Na podstawie art. art. 13 i 15 dekretu o tymczasowej organizacji władz naczelnych z dnia 3 stycznia 1918 r. (Dz. Pr. K. P. Nr. 1 poz. 1) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Zatwierdza się dołączony do niniejszego rozporządze-

nia statut organizacyjny Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 2.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 3.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Równocześnie uchyla się rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 czerwca 1924 r. w sprawie statutu organizacyjnego Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego („Monitor Polski“ Nr. 153, poz. 492), oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 czerwca 1925 roku w sprawie zmiany statutu organizacyjnego Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego („Monitor Polski“ Nr. 141, poz. 268).

Prezes Rady Ministrów:

(—) **K. Bartel.**

Za Ministra Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

(—) **Czerwiński**

Podsekretarz Stanu.

STATUT ORGANIZACYJNY

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 1. Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego dzieli się na sześć departamentów: 1) ogólny, 2) szkolnictwa ogólnokształcącego, 3) szkolnictwa zawodowego, 4) nauki i szkół wyższych, 5) sztuki i 6) wyznań religijnych.

Nadto Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego podlega niewłączony do żadnego departamentu Wydział Archiwów Państwowych.

Na czele jednego z departamentów stoi podsekretarz stanu, na czele innych departamentów stoją dyrektorowie departamentów.

Departament Ogólny.

§ 2. Departament Ogólny dzieli się na sześć wydziałów: 1) prezydjalny, 2) prawny, 3) budżetowo-rachunkowy, 4) budownictwa szkolnego, 5) wychowania fizycznego i higieny szkolnej, i 6) sprawozdawczy.

§ 3. **Wydział Prezydjalny** obejmuje sekretariat osobisty Ministra i sprawy reprezentacyjne, sprawy wynikające ze stosunku Ministra do Prezydenta Rzeczypospolitej, ciał ustawodawczych, Rady Ministrów, poszczególnych Ministrów, sprawy wynikające ze stosunku Ministerstwa do Najwyższej Izby Kontroli, załatwia sprawy personalne urzędników Ministerstwa i Kuratorów, sprawy pomieszczenia i potrzeb rzeczowych Ministerstwa i Kuratorów, oraz sprawy organizacji biurowości Ministerstwa i Kuratorów, wreszcie obejmuje kancelarię główną Ministerstwa.

§ 4. **Wydział Prawny** jest organem opiniodawczym dla wszystkich działów Ministerstwa w kwestjach prawnych, a w szczególności w sprawach projektów nowych ustaw i rozporządzeń oraz w sprawach obrony przed Najwyższym Trybunałem Administracyjnym.

§ 5. **Wydział Budżetowo-Rachunkowy** obejmuje sprawy ogólnej polityki gospodarczej Ministerstwa, opracowuje pod względem redakcyjnym i rachunkowym budżet Ministerstwa, załatwia sprawy, związane z wykonaniem budżetu pod względem rachunkowo-kasowym, czuwa nad prawidłowym wykonaniem budżetu, wreszcie sporządza zamknięcia rachunkowe.

§ 6. **Wydział Budownictwa Szkolnego** obejmuje sprawy, związane z opracowaniem i wykonaniem programu inwestycyjno-budowlanego wszystkich działów Ministerstwa i jest organem opiniodawczym dla wszystkich działów Ministerstwa w sprawach budowlanych i wewnętrznego urządzenia szkół.

§ 7. **Wydział Wychowania Fizycznego i Higieny Szkolnej** obejmuje wszelkie, należące do zakresu działania Ministerstwa sprawy z dziedziny wychowania fizycznego w szkołach, przysposobienia wojskowego i higieny szkolnej, a w tem i sprawy kwalifikacyj oraz kształcenia i dokształcania nauczycieli wychowania fizycznego i lekarzy szkolnych.

§ 8. **Wydział Sprawozdawczy** organizuje pracę, związaną z zapoznawaniem społeczeństwa polskiego i zagranicy ze stanem, potrzebami i postępami wychowania publicznego w Polsce, prowadzi redakcję i administrację wydawanego przez Ministerstwo czasopisma pedagogicznego oraz dziennika urzędowego i załatwia pod względem techniczno-han-

dowym sprawy wszelkich wydawnictw Ministerstwa, prowadzi bibliotekę i czytelnię pedagogiczną Ministerstwa, a w związku z tem gromadzi i porządkuje materiały, zawierające informacje o stanie i postępie spraw szkolnych i wychowawczych zagranicą, o ukazujących się tam nowych ustawach z dziedziny organizacji i administracji wychowania publicznego i organizuje zapoznanie pracowników Ministerstwa z napływającymi materiałami, wreszcie sprawuje nadzór nad bibliotekami pedagogicznymi, istniejącymi przy Kuratorjach.

Departament Szkolnictwa Ogólnokształcącego.

§ 9. Departament Szkolnictwa Ogólnokształcącego dzieli się na pięć wydziałów: 1) szkół powszechnych, 2) szkół średnich, 3) kształcenia nauczycieli, 4) organizacyjno-programowy i 5) oświaty pozaszkolnej.

§ 10. Wydział Szkół Powszechnych obejmuje sprawy, wynikające z nadzoru nad szkołami powszechnymi, szkołami specjalnymi i zakładami wychowania przedszkolnego oraz sprawy szkolnictwa polskiego zagranicą.

§ 11. Wydział Szkół Średnich obejmuje sprawy, wynikające z nadzoru nad szkolnictwem średnim ogólnokształcącym.

§ 12. Wydział Kształcenia Nauczycieli obejmuje sprawy, wynikające z nadzoru nad zakładami kształcenia nauczycieli szkół powszechnych oraz sprawy kształcenia i doksztalcania zawodowego nauczycieli szkół podległych departamentowi.

§ 13. Wydział Organizacyjno-Programowy obejmuje sprawy, związane z opracowaniem projektów i realizacją sieci szkół i innych zakładów wychowawczych, podległych departamentowi, oraz z organizacją i programami nauczania w tych szkołach.

§ 14. Wydział Oświaty Pozaszkolnej obejmuje sprawy, związane z pracą kulturalno-oświatową pozaszkolną.

Departament Szkolnictwa Zawodowego.

§ 15. Departament Szkolnictwa Zawodowego dzieli się na trzy wydziały: 1) kształcenia technicznego, 2) doksztalcania zawodowego i szkół handlowych i 3) kształcenia i doksztalcania zawodowego kobiet.

§ 16. Wydział Kształcenia Technicznego obejmuje sprawy, wynikające z nadzoru nad szkołami i kursami

technicznymi, rzemieślniczo-przemysłowymi, szkołami majstrów i dozorców, szkołami sztuk zdobniczych i przemysłu artystycznego, szkołami kolejowymi i agrotechnicznymi.

§ 17. Wydział Doksztalcania Zawodowego i Szkół Handlowych obejmuje sprawy, wynikające z nadzoru nad szkołami i kursami zawodowymi doksztalcającymi oraz szkołami i kursami handlowymi.

§ 18. Wydział Kształcenia i Doksztalcania Zawodowego Kobiet obejmuje sprawy wynikające z nadzoru nad szkołami i kursami zawodowymi żeńskimi oraz zakładami kształcenia nauczycielek szkół zawodowych.

Departament Nauki i Szkół Wyższych.

§ 19. Departament Nauki i Szkół Wyższych dzieli się na dwa wydziały: 1) nauki i 2) szkół wyższych.

§ 20. Wydział Nauki obejmuje sprawy organizacji nauki i popierania polskiej twórczości naukowej w kraju i zagranicą, a w szczególności sprawy instytucyj naukowych, akademij, towarzystw, instytutów, zakładów badawczych i muzeów (z wyjątkiem muzeów sztuki), bibliotek i księgozbiorów, sprawy stosunków naukowych polskich zagranicą, sprawy wydawnictw naukowych, przygotowywanie pracowników naukowych, wreszcie sprawy ochrony przyrody i konserwacji zabytków przedhistorycznych.

§ 21. Wydział Szkół Wyższych obejmuje sprawy nadzoru i administracji szkół wyższych państwowych oraz załatwia należące do zakresu działania Ministerstwa sprawy szkół wyższych prywatnych.

Departament Sztuki.

§ 22. Departament Sztuki dzieli się na dwa wydziały: 1) sztuk plastycznych i zabytków i 2) literatury, muzyki i teatrów.

§ 23. Wydział Sztuk Plastycznych i Zabytków obejmuje sprawy, wynikające z opieki Państwa nad architekturą, malarstwem, rzeźbą, sztuką stosowaną i sztuką ludową oraz sprawy nadzoru nad szkolnictwem artystyczno-plastycznym.

§ 24. Wydział Literatury, Muzyki i Teatrów obejmuje sprawy, wynikające z opieki Państwa nad twórczością literacką, muzyczną i teatralną, sprawy, wynikające z nadzoru nad szkołami dramatycznymi, muzycznymi, rytmiczno-plastycznymi itp. oraz nad teatrami subwencjonowanymi.

Departament Wyznań Religijnych.

§ 26. Departament Wyznań Religijnych dzieli się na trzy wydziały: 1) wyznania rzymsko-katolickiego, 2) wyznań chrześcijańskich niekatolickich i 3) wyznań niechrześcijańskich.

§ 26. Wydział Wyznania Rzymsko-Katolickiego załatwia sprawy, wynikające ze stosunku Państwa do Kościoła Rzymsko-Katolickiego.

§ 27. Wydział Wyznań Chrześcijańskich Niekatolickich załatwia sprawy, wynikające ze stosunku Państwa do uznanych wyznań chrześcijańskich niekatolickich.

§ 28. Wydział Wyznań Niechrześcijańskich załatwia sprawy, wynikające ze stosunku Państwa do uznanych wyznań niechrześcijańskich.

Wydział Archiwów Państwowych.

§ 29. Wydział Archiwów Państwowych obejmuje zarząd archiwów państwowych, opiekę naukową i techniczną nad archiwami i zbiorami archiwalnymi instytucyj społecznych, ochronę zabytków archiwalnych, rewindykację państwowych zbiorów archiwalnych w kraju i z zagranicy, kompletowanie archiwów państwowych, wreszcie udzielanie pomocy w sprawach, związanych z ochroną prywatnych zabytków archiwalnych.

104.

ZARZĄDZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 1 września 1928 r.

w sprawie powołania do życia Komisji Egzaminacyjnych dla egzaminów uproszczonych z religii mojżeszowej.

W związku z zarządzeniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 29 maja 1928 roku w sprawie uproszczonego egzaminu państwowego z religii mojżeszowej na nauczycieli szkół średnich ogólnokształcących i seminariów nauczycielskich (Dz. Urz. Min. W R. i O. P. Nr. 7 z r. 1928, poz. 113) powołuję do życia z dniem

dzisiejszym Komisje Egzaminacyjne: w Warszawie i we Lwowie dla egzaminów uproszczonych na nauczycieli religii mojżeszowej w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich.

Ślad Komisyj ustanawiam w pismach osobnych.

Warszawa, dn. 21 sierpnia 1928 r. (Nr. II. P. 12067/28).

Za Ministra Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego

(—) **St. Czerwiński**
Podsekretarz Stanu

105.

O K Ó Ł N I K

**Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
do wszystkich władz i urzędów, podległych bezpośrednio Mini-
sterstwu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie
zaliczania służby wojskowej do wysługi emerytalnej.**

Ministerstwo Skarbu pismem z dnia 23 sierpnia 1928 r. Nr. D. I.—10384/5/28, wydanem w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wojskowych, przesłało następujące wyjaśnienie:

„W związku z punktem 2) ustępu D) okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 13 stycznia 1928 r. L. D. I. 21210/5/27 w sprawie sposobu zaliczania służby wojskowej do wysługi emerytalnej oznajmia się dodatkowo w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wojskowych, że, w myśl przepisów byłych państw zaborczych, obowiązkowa służba wojskowa w odnośnych armjach trwała:

a) w b. armji austro-węgierskiej:

- 1) w wojsku wspólnem (Gemeinsames Heer) we wszystkich rodzajach broni 3 lata,
- 2) w obronie krajowej (Landwehr) we wszystkich rodzajach broni 2 lata, zaś w wypadku uzyskania stopnia podoficerskiego—3 lata,
- 3) w marynarce wojennej 4 lata.

Posiadający średnie wykształcenie w zakresie 8-u klas gimnazjum lub zakładu naukowego równorzędnego odbywali jednoroczną służbę wojskową z wyjątkiem marynarki wojennej, gdzie służba dla tej kategorii osób trwała 2 lata.

Wcieleni do zapasowej rezerwy (Ersatzreserve) odbywali jedynie wyszkolenie wojskowe, które trwało w wojsku wspólnem 8 tygodni, zaś w obronie krajowej — 10 tygodni;

b) w armji niemieckiej:

1) w kawalerji i konnej artylerji (reitende Feldartillerie)—3 lata,

2) w taborach w zasadzie 1 rok,

3) w marynarce wojennej 3 lata,

4) w innych rodzajach broni 2 lata.

Posiadający wykształcenie w zakresie 6 klas szkoły średniej lub zakładu naukowego równorzędnego, jakoteż nauczyciele szkół ludowych i kandydaci na nauczycieli szkół ludowych odbywali jednoroczną służbę wojskową;

c) w b. armji rosyjskiej:

1) w piechocie i artylerji—oprócz konnej—3 lata,

2) we wszystkich innych rodzajach broni lądowych — 4 lata,

3) w marynarce wojennej — 5 lat.

Posiadający wykształcenie w zakresie 4-ch lub 6-u klas szkoły średniej lub równorzędnego zakładu naukowego odbywali 3-letnią obowiązkową służbę wojskową we wszystkich rodzajach broni.

Posiadający zaś wykształcenie 6-u klas szkoły średniej względnie równorzędnego zakładu naukowego lub 2-ch klas seminarjum duchownego, którzy w ciągu służby zdali egzamin na stopień chorążego lub podporucznika, odbywali 2-letnią obowiązkową służbę wojskową.

Wolontariusze („wolnoopriedielajuszcziesia“), posiadający wykształcenie w zakresie co najmniej 3-ch klas szkoły średniej i równorzędnej, odbywali 2-letnią obowiązkową służbę wojskową we wszystkich rodzajach i równorzędnej lub 2 klasy seminarjum duchownego, którzy zdali egzamin na stopień chorążego lub podporucznika, skracano czas obowiązkowej służby do 1-go roku i 6-u miesięcy. Przywilej ten odnosił się jednak tylko do wojsk lądowych.

Czas trwania obowiązkowej służby w poszczególnych rodzajach broni Wojska Polskiego określa ustawa z dnia 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 458 z r. 1928).

Powyższe wyjaśnienie podaję do wiadomości z tem, że okólnik Ministerstwa z dnia 13 stycznia 1928 r. Nr. D. I. 21210/3/27, ogłoszony został w Dzienniku Urzędowym Mini-

sterstwa W. R. i O. P. z dnia 29 lutego 1928 r. Nr. 2 (195),
poz. 36.

Warszawa, dnia 3 września 1928 r. (Nr. O. Prez. 5492/28).

Za Ministra Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego

(—) **St. Czerwiński.**

Podsekretarz Stanu.

106.

O K Ó Ł N I K

**Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
w sprawie prawidłowej linjatury w zeszytach szkolnych.**

We wskazówkach metodycznych, dołączonych do programu nauczania języka polskiego w gimnazjum niższem, zwrócono uwagę na obowiązek przestrzegania, aby dzieci przy pisaniu używały zeszytów o właściwej linjaturze. Dokładne oznaczenie prawidłowej linjatury zamieszczone jest we wskazówkach do nauki pisania przy programie nauczania języka polskiego w siedmioklasowych szkołach powszechnych.

Ponieważ jednak zdarzają się liczne wypadki, że młodzież szkolna nabywa zeszyty o linjaturze szkodliwej dla oczu, a mianowicie zeszyty z linjami pomocniczymi prostopadłemi, a nawet skośnemi, Ministerstwo przypomina, że jest obowiązkiem nauczycielstwa pouczenie dzieci, że używanie takich zeszytów jest dla jej zdrowia szkodliwe. Jest rzeczą oczywiście zupełnie niedopuszczalną, aby tego rodzaju zeszyty były używane jako zeszyty do prac szkolnych.

Przy wizytowaniu szkół i klas należy tę sprawę również uwzględniać.

Warszawa, dnia 13 września 1928 r. (Nr. I. 13303/28).

Za Ministra Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

(—) **St. Czerwiński.**

Podsekretarz Stanu.

107.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego

— — —

Dnia 24 sierpnia 1928 r.

Nr. I-7259/28.

Do

Kuratorjum Okręgu Szkol-
nego PoleskiegoInterpretacja art. 68, 102 i 104
pragmatyki nauczycielskiej.

w Brześciu n/Bugiem

Na zapytanie jednego z Kuratorów Okręgów Szkol-
nych Ministerstwo wyjaśnia, jak następuje:

1) Rozwiązanie stosunku służbowego nauczyciela szkół państwowych i publicznych w razie samowolnego uchylenia się od służby po myśli art. 68 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli w brzmieniu ogłoszonym w Dzienniku Ustaw R. P. z 1928 roku Nr. 47, poz. 462, następuje przez fakt samowolnego uchylenia się od obowiązków służbowych, a władza w zarządzeniu swoim stwierdza tylko fakt rozwiązania stosunku służbowego. Wobec tego w piśmie do danego nauczyciela nie należy używać słów „zwalnian ze stanowiska .....,”, lecz słów „stwierdzam, że przez samowolne uchylenie się od pełnienia obowiązków służbowych w czasie od ..... do ..... rozwiązany został stosunek służbowy Pana jako nauczyciela ..... z dniem .....”.

Stosownie do przyjętego wyżej stanowiska jako datę rozwiązania stosunku służbowego wymienić należy w piśmie datę pierwszego dnia, z którym dany nauczyciel samowolnie uchylił się od pełnienia obowiązków służbowych.

2) Władza, która wdrożyła postępowanie dyscyplinarne i zarządziła dochodzenie, aż do chwili skierowania sprawy właściwej Komisji Dyscyplinarnej może umorzyć każdej chwili dochodzenie dyscyplinarne, zawiadamiając o tem interesowanego nauczyciela, którego po myśli art. 102 ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli zawiadomiła o wdrożeniu postępowania dyscyplinarnego.

Po skierowaniu sprawy do Komisji Dyscyplinarnej ma zastosowanie w drodze analogji przepis art. 111 powołanej ustawy.

Dyrektor Departamentu

(—) Wł. Złobicki

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego Poleskiego
w Brześciu n/B.

—
Dnia 4 września 1928 r.
Nr. I-15111/28

Dyrekcjom Gimnazjów Państwowych i Seminarjum Nauczycielskiego, Kierownictwom Preparand Nauczycielskich oraz Panom Inspektorom Szkolnym Okręgu Szkolnego Poleskiego

do wiadomości.

Naczelnik Wydziału
(—) J. Wilk

108.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświe-
cenia Publicznego
w Warszawie,
dnia 5 września 1928 r.
Nr. O. Prez. 5497/28.

W sprawie mieszkań służbo-
wych.

Na podstawie pisma Ministerstwa Robót Publicznych z dnia 28 sierpnia r. b. L. Dz. X-2351/28 wyjaśnia, że mieszkanie służbowe, przyznane dyrektorowi szkoły, względnie jakiegokolwiek innego zakładu naukowego przysługuje pełniącemu obowiązki dyrektora na czas wykonywania przezeń tych czynności.

p. o. Dyrektora Departamentu
(—) Kiliński ppłk. S. G.

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego Poleskiego
w Brześciu n.B.

—
Dnia 17 września 1928 roku
Nr. O—15602/28.

Dyrekcjom Gimnazjów Państwowych, Seminarjum Nauczycielskiego, Kierownictwom Preparand Nauczycielskich, Panom Inspektorom Szkolnym oraz Dyrekcji Kursu Nauczycielskiego Okręgu Szkolnego Poleskiego

do wiadomości.

Naczelnik Wydziału
(—) J. Wilk.

109.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświe-
cenia Publicznego
w Warszawie

dnia 30.VIII-1928 r.

Nr. O. Prez. 5429/28.

Do

Kuratorium Okręgu Szkolnego

Poleskiego

we Lwowie.

W sprawie zwrotu opłaty
szkolnej za dzieci zamężnych
funkcjonariuszek państwo-
wych.

Odpowiedź na pismo z dnia
8 listopada 1927 r. Nr. I-L-
36934/27.

W związku z okólnikiem z dnia 24 sierpnia 1927 r.
Nr. O. Prez. 5071/27 zawiadamiam, że Ministerstwo Skarbu
pismem z dnia 24 sierpnia 1928 r. Nr. D. III—3337/I wy-
jaśniło, że nie podnosi zestrzeżeń przeciw zwracaniu opłat
szkolnych za dzieci, na które funkcjonariusz państwowy
mężczyzna, czy **kobieta** otrzymuje dodatek ekonomiczny.

p. o. Dyrektora Departamentu
(—) W. Kiliński ppłk S. G.

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego Poleskiego
w Brześciu n.B.

Nr. O-15194/28.

Dyrekcjom Gimnazjów Pań-
stwowych i Seminajum Nau-
czycielskiego, Kierownictwom
Preparand Nauczycielskich
oraz Panom Inspektorom
Szkolnym Okręgu Szkolnego
Poleskiego

do wiadomości.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego
Naczelnik Wydziału

(—) J. Wilk.

110.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświe-
cenia Publicznego

w Warszawie

dnia 12 września 1928 r.

Nr. O. Prez. 5718/28.

W sprawie dodatku ekono-
micznego.

Odpowiedź na pismo z dnia
5 września 1928 r. Nr. O-1664/28

Do

Kuratorjum Okręgu Szkolnego
Krakowskiego.

w Krakowie.

W związku z okólnikiem z dnia 30 sierpnia r. b. Nr. O. Prez. 5430/28 Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wyjaśnia, że dodatek ekonomiczny, przyznany i wypłacony zamężnym funkcjonariuszkom państwowym na podstawie okólnika z dnia 20 października 1927 r. Nr. O-Prez. 6375/27, t. j. w wypadkach, gdy mąż odbywając studia naukowe, nie zarobkuje i dzieci nie utrzymuje—ma być umorzony i nie potrącony z poborów służbowych.

— Jedynie na przyszłość dodatku tego w tego rodzaju wypadkach nie należy przyznawać i wypłacać.

p. o. Dyrektora Departamentu
(—) W. Kiliński pplk. S. G.

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego Poleskiego
w Brześciu n.B.

—
Dnia 19 września 1928 roku

Nr. O-16327/28.

do wiadomości w ślad pisma tutejszego z dnia 7.VI-
1928 r. Nr. O-15283/28.

Naczelnik Wydziału

(—) J. Wilk.

111.

Minister

Wyznań Religijnych i Oświe-
cenia Publicznego

dnia 19 września 1928 r.

Nr. II—7214/28.

W sprawie wyjazdów dyrek-
torów szkół.

W ustępie ostatnim okólnika Nr. O. Prez. 718/28 z dnia 26 stycznia 1928 r., w sprawach wyjazdów urzędników Kuratorjum poza granicę okręgu szkolnego, polecono PP. Kuratorom wydać władzom i dyrekcjom szkół im podległych zarządzenia, analogiczne do zarządzeń, wydanych przez Ministerstwo w stosunku do urzędników Kuratorjum.

Ponieważ sprawa nagłych urlopów inspektorów szkolnych i dyrektorów szkół była już uregulowana § 5 rozporządzenia z dnia 26 września 1927 r. (Dz. U. Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 24 października 1927 roku Nr. 12, poz. 196), przeto uchylam ostatni ustęp wspomnianego okólnika i utrzymuję w mocy § 5 rozporządzenia z dnia 26 września 1927 r.

Za Ministra

(—) **St. Czerwiński.**

Podsekretarz Stanu

Kuratorjum

Okręgu Szkolnego Poleskiego

Brześć n.Bugiem

dnia 8 października 1928 r.

Nr. O-16909/28.

Sprawa nagłych urlopów in-
spektorów szkolnych i dyr.
szk. śred., semin. i preparand.Panom Inspektorom Szkol-
nym, Dyrekcjom Gimnazjów
Państwowych, Seminarjów
Naucz. i Kierownictwom Pre-
parand Okręgu Szkolnego
Poleskiego.

Zgodnie z reskryptem Min. W. R. O. P. z 19 wrześ-
nia b. r. Nr. II-7214/28 uchylam zarządzenie z dnia 11-go
lutego b. r. Nr. O-1888/28 w sprawie wyjazdów z miejsca
służby i nadmieniam, że w sprawie tej pozostaje w mocy
§ 5 Rozporządzenia z 26 września 1927 (Dz. Urzęd. Min.
W. R. i O. P. Nr. 12/190 poz. 196).

Kurator Okręgu Szkolnego

(—) **Z. Gąsiorowski.**

112.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego

Warszawa, dnia 6 września 1928 r.
Nr. I-13233/28.

W sprawie praktycznego egzaminu na
nauczyciela publicznych szkół
powszechnych.

W związku z art. 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych szkół powszechnych (Dz. U. Rz. P. Nr. 28, poz. 258 i Nr. 53, poz. 512) wyjaśniam, że do czasu wydania osobnych przepisów o praktycznym egzaminie na nauczyciela publicznych szkół powszechnych winien odbywać się nadal według dotychczasowych przepisów egzamin kwalifikacyjny względnie drugi egzamin nauczycielski w tych Okręgach Szkolnych, w których dotychczas się odbywał. Pozostają również w mocy postanowienia okólnika z dnia 22 października 1926 r. Nr. I-155575/26 w sprawie dopuszczenia nauczycieli z Okręgów Szkolnych centralnych i wschodnich do egzaminu kwalifikacyjnego i drugiego egzaminu nauczycielskiego w Okręgach Szkolnych południowych i zachodnich.

Dyrektor Departamentu
(—) Wł. Żłobicki.

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego Poleskiego
w Brześciu n/B.

Dnia 17 września 1928 r.
Nr. I-15824/28.

Panom Inspektorom Szkol-
nym Okręgu Poleskiego

do wiadomości.

Za Naczelnika Wydziału
(—) J. Kudelka
Wizytator Szkół

113.

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego Poleskiego
Brześć n.B.

Dnia 9 października 1923 r.
Nr. II-18102/28

W sprawie: programu geo-
grafji w klasie VII na rok
1928/29.

Kuratorjum przypomina Dyrekcjom okolnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 26.X-1926 r. Nr. II-13171/26. (Dz. Urz. Min. Nr. 15, poz. 197), na podstawie którego już w bieżącym 1928/29 roku szkolnym należy w klasie VII gimnazjum humanistycznego wprowadzić jedną godzinę tygodniowo geografji w łączności z nauką historii w ten sposób, że z pięciu godzin historii tygodniowo jedna godzina przeznaczona będzie na dokładne poznanie ustroju politycznego mocarstw światowych. Program Naukowy gimnazjum wyższego z roku 1928. uwzględnia już tę zmianę.

Naczelnik Wydziału

(—) J. Bobka

114.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego

Warszawa
dnia 10 września 1928 r.

Zajęcia uboczne nauczycieli

W uzupełnieniu okólników Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 21 listopada 1927 r. Nr. II-15754/27 i dnia 31 maja O Prez 3594/28 w sprawie zajęć ubocznych nauczycieli upoważniam Panów Kuratorów do udzielania w wyjątkowych wypadkach zezwoleń nauczycielom szkół na pełnienie w gminach wiejskich funkcji wójtów, sołtysów lub urzędników stanu cywilnego z tem zastrzeżeniem, iż wskutek tego nie nastąpi uszczerbek w toku nauki szkolnej, ani nie pociągnie to za sobą

konieczności zmniejszenia liczby godzin obowiązkowego nauczania przez nauczyciela.

Za Ministra
(—) **Czerwiński**
Podsekretarz Stanu.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego
Poleskiego
Brześć n/B.

dnia 25 września 1929 r.
Nr. II-16514/28.

Panom Inspektorom Szkolnym
oraz Dyrekcjom państwowych
gimnazjów, seminarjów nau-
czyielskich i preparand

do wiadomości.

Wizytator Szkół
W. Ściebora

115.

O K Ó Ł N I K

do Kuratorów Okręgów Szkolnych, Województwa Śląskiego
i Liceum Krzemienieckiego. W sprawie służby nieetatowych
nauczycieli religii.

Ministerstwo wyjaśnia, iż praca w publicznych szkołach powszechnych w wymiarze co najmniej 14 godzin tygodniowo w charakterze nieetatowych nauczycieli religii, podczas pełnienia której nauczyciele ci otrzymali nominację, podlega na równi z każdą inną pracą kontraktową zaliczeniu do służby nauczycielskiej na podstawie ustępu 5-go art. 15 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli w brzmieniu rozporządzenia z dnia 3. lutego 1928 r. (Dz. U. Rz. P. Nr. 47, poz. 462)

Warszawa dn. 22. września 1928 r. Nr. I-13440/28.

Dyrektor Departamentu
(—) **Wł. Żłobicki**

Kuratorjum Okręgu Szkolnego
Poleskiego
w Brześciu n/B.

Dnia 27 września 1928 r.
Nr. I-17098/28.

Panom Inspektorom Szkolnym
Okręgu Poleskiego

do wiadomości.

Wizytator Szkół
Wł. Ściebora

O K Ó L N I K

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Kuratorów Okręgów Szkolnych w sprawie taks egzaminacyjnych i opłat szkolnych w państwowych zakładach kształcenia nauczycieli szkół powszechnych, seminarjach ochroniarskich, preparandach, na państwowych wyższych kursach nauczycielskich, w szkołach ćwiczeń przy tych zakładach oraz przy egzaminach dla czynnych a niekwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych.

Zmieniając zarządzenie z dnia 5 marca 1924 r. № 2375/I w powyższej sprawie, wprowadzam z mocą obowiązującą od dnia 1 września 1928 r. następujące taksy i opłaty:

1. Za wydanie duplikatu świadectwa rocznego lub półrocznego, duplikatu złożenia części egzaminu dla czynnych a niewykwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych 5 zł.

2. Za wydanie duplikatu: świadectwa z ukończenia seminarjum ochroniarskiego, świadectwa dojrzałości, dyplomu na nauczyciela szkoły powszechnej, świadectwa egzaminu uzupełniającego względnie pełnego egzaminu dla czynnych a niewykwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych, świadectwa z wyższego kursu nauczycielskiego 10 zł.

2. Za pełny egzamin dojrzałości dla eksternów, lub pełny egzamin na dyplom na nauczyciela szkół powszechnych dla eksternów 60 zł.

4. Za uzupełniający egzamin dojrzałości dla eksternów 15 zł.

5. Za egzamin dla czynnych a niewykwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych: a) z jednej grupy przedmiotów lub z jednego przedmiotu artystyczno-technicznego 10 zł.

b) Z dwu grup zdawanych łącznie 15 zł.

c) Z trzech grup zdawanych łącznie 20 zł.

d) Z czterech i więcej grup zdawanych łącznie 25 zł.

6. Za egzamin eksternów na wyższych kursach nauczycielskich zdawany w całości w jednym terminie 40 zł.

7. Za jedną część egzaminu eksternów na wyższych kursach nauczycielskich 20 zł.

8. Na fundusz gier ruchowych (we wszystkich zakła-

dach wyżej wymienionych z wyjątkiem wyższych kursów nauczycielskich) półrocznie 4 zł.

9. Za zużycie materiału do ćwiczeń i pomocy naukowych półroczne 16 zł.

Kwoty przypadające z tytułu opłat, wymienionych w p.p. 1 i 2, stanowią dochód Skarbu Państwa i winny być przez samych płatników z zarachowaniem na konto Kuratorium wnoszone do kas skarbowych w (Dziale 4. rozdz. 3. § 14.

Kwoty, pobrane z tytułu opłat, wymienionych w p.p. 3, 4, 5, 6, i 7 są przeznaczone do podziału między egzaminatorów według zasad, przewidzianych w regulaminach odpowiednich egzaminów.

Kwoty, pobrane z tytułu opłat, wymienionych w pp. 8 i 9, winny być użyte na urządzenia i przybory do sportów i zabaw ruchowych, oraz na uzupełnienie materiałów i pomocy naukowych stosownie do wskazówek, zawartych w odpowiednich rozporządzeniach Ministerstwa.

Od opłat, wymienionych w punktach 1, 2, 3, 4, 5, 6 i 7 żadnych zwolnień nie udziela się. Od opłat, wymienionych w p.p. 8 i 9 mogą być zwolnieni w połowie albo całkowicie uczniowie, pobierający stypendja, a pozatem dzieci rodziców zupełnie niezamożnych oraz dzieci czynnych funkcjonariuszów państwowych i wojskowych zawodowych, nieposiadających znaczniejszego majątku osobistego. Od opłaty przewidzianej w punkcie 9 nie mogą być zwolnieni słuchacze Wyższych Kursów Nauczycielskich, otrzymujący urlopy płatne lub płatne za zwrotem kosztów zastępstwa.

Zwolnień na przeciąg każdego roku szkolnego udzielają Rady Pedagogiczne zakładów na wniosek opiekunów klasowych uczniów (wychowawców). Zwolnienie następuje z końcem drugiego miesiąca po rozpoczęciu roku na skutek podania, wniesionego do dyrekcji szkoły przez rodziców, względnie opiekunów ucznia, w terminie najdalej miesięcznym po rozpoczęciu danego roku szkolnego. W razie potrzeby podanie winno być poparte stosownem zaświadczeniem co do stanu majątkowego.

Ponieważ w seminarjach nauczycielskich, szczególnie w niektórych okręgach szkolnych, kształci się młodzież przeważnie niezamożna, w wielu zakładach może zająć potrzeba zwolnienia od opłat znacznej liczby wychowanków Rady Pedagogiczne winny jednak baczyć, aby zwolnieni byli tylko uczniowie, zasługujący na to zarówno ze względu na swą wartość intelektualną i moralną, jak i na stan zaможności rodziców. W wypadkach, w których wystąpiłaby

potrzeba zwolnienia ponad 60% ogólnej liczby młodzieży w zakładzie, Dyrekcja winna się zwrócić do Kuratorjum o stosowne upoważnienie.

Pozatem Kuratorja winny zarządzać zwolnienie od opłat dzieci w tych szkołach ćwiczeń, które, jako szkoły powszechne, są włączone do normalnej sieci szkolnej i do których dzieci są kierowane przez władze, dozorujące wykonanie przepisów o obowiązku szkolnym. W takich wypadkach dzieci, zwolnionych w szkole ćwiczeń, nie wlicza się do wyżej wymienionej liczby 60%.

Ponieważ Dyrekcje państwowych seminarjów i kursów nauczycielskich rozporządzeniem niniejszem nie uzyskują charakteru specjalnych poborców dochodów państwowych w znaczeniu § 125 „Przepisów rachunkowych i kasowych” (Dz. Urz. Min Skarbu z dnia 10 grudnia 1921 r. Nr. 45, poz. 564), nie stosują się do nich przepisy, wydane przez Ministerstwo W. R. i O. P. w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu i Najwyższą Izbą Kontroli w dniu 7 lutego 1923 r. Nr. 1360/F/23. Dyrekcje te nie są więc obowiązane do prowadzenia księgowości racunkowo-kasowej, temi przepisami przewidzianej.

Celem jednak utrzymania jednolitości w sposobie księgowania wpływów, o których postanawia rozporządzenie niniejsze, oraz ułatwienia czynnikom powołanym do przeprowadzania kontroli nad pobieraniem tych wpływów i ich wydatkowania, Ministerstwo zarządza, by wszelkie wpływy pochodzące z opłat wymienionych wyżej w pp. 3—9, były pobierane za pokwitowaniami wystawianemi ze specjalnego pisanego przez kalkę kwitarjusza i sporządzonego według wzoru Nr. 1. Każdy kwit winien być opatrzony numerem kolejnym oraz pieczęcią szkoły i podpisany przez dyrektora lub upoważnionego przez niego urzędnika.

Wpływy te, jako też wszelkie wydatki z tych wpływów dokonywane, wpisywać należy do specjalnej księgi kasowej, prowadzonej według wzoru Nr. 2. Przychód i rozchód należy sumować i zamykać miesięcznie.

Całkowita gotówka, uzyskana z opłat wymienionych w pp. 8 i 9, wnoszona być winna na rachunek bieżący, otwarty w najbliższej Kasie Skarbowej. Jeżeli warunki lokalne nie pozwolą na otwarcie r-ku w Kasie Skarbowej dozwolone jest posiadanie konta czekowego w P. K. O. po uprzednim uzyskaniu na to zezwolenia Ministerstwa Skarbu za pośrednictwem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, któremu należy przesłać należyście umotywowany wniosek.

Szkoły (zakłady) będą więc regulować wydatki z wpływów wyżej wskazanych jedynie za pośrednictwem rachun-

ków bieżących lub konta w P.K.O. dla ułatwienia gospodarki Ministerstwo zezwala na wprowadzenie zaliczek na drobne wydatki, wysokość ich nie może przekraczać 100 zł. dla każdej szkoły (zakładu).

W książce kasowej zapisywane być winny tylko rzeczywiste przychody i rozchody, sum więc wpłacanych na rachunek bieżący (lub konto czekowe w P. K. O.) i podnoszonych z tego rachunku tudzież wypłacanych tytułem zaliczki na drobne wydatki, wykazywać w niej nie należy. O ile Kuratorja uznają że powyższy sposób przechowywania gotówki nastrocza poważne trudności, mogą w poszczególnych wypadkach nie wprowadzać rygoru r-ku bieżącego względnie P. K. O. zezwolić na przechowywanie gotówki w sposób dotychczasowy z tem jednak zastrzeżeniem, że poniosą całkowitą odpowiedzialność za właściwe i terminowe wyrachowanie się urzędów jak również za ewentualne straty, jakie z tego tytułu mogą powstać. Szkoły (zakłady) które będą lokować wpływy na rachunkach bieżących, winny ewidencję obrotów na tych rachunkach prowadzić w specjalnej księdze, przewidzianej w § 14 rozp. Ministerstwa Skarbu z dn. 14/8.1922 L:GUK 3238 WAK (Monitor Polski Nr. 201).

Szkoły (zakłady) obowiązane są przysyłać do Kuratorjum do dnia 15 lutego i 15 lipca sprawozdania o obrotach kasowych za półrocza ubiegłe według wzoru Nr. 3 i 4 (osobne z funduszu na gry i zabawy, osobne z funduszu na materiały do ćwiczeń i pomocy naukowych) i dołączają do nich:

a) szkoły (zakłady) lokujące wpływy na r-kach bieżących — półroczny uzgodniony z Kasą Skarbową, wyciąg z ksiąg sum niebudżetowych, poparty dokumentami usprawiedliwiającymi wydatki (§ 13 rozp. Ministerstwa Skarbu z dnia 25.IV-1927 r. w sprawie zmiany §§ 78.79. Przep. Rach. Kas. Monitor Polski 115),

b) pozostałe szkoły (zakłady) — dokumenty, usprawiedliwiające obroty kasowe, dokonane w półroczu sprawozdawczem, Kuratorja obowiązane są sprawdzać powyższe dowody zarówno pod względem merytorycznym (Wydziały administracyjne) jak i rachunkowym (Oddział Finansowy).

Wydatki winny być udokumentowane odpowiednimi rachunkami lub pokwitowaniami, które zaopatrzone numerem kolejnym należy przechować w aktach zakładu. Artykuły trwałe, nabywane z wpływów, zaznaczonych w pp. 8 i 9 winny być wpisywane po ogólnej księdze inwentarza zakładu.

Po upływie każdego półrocza Dyrekcja przysyła Kuratorjum sprawozdanie wzoru Nr. 3 i 4.

Pozatem wizytatorowie seminarjów nauczycielskich w czasie wizytowania zakładów winni przeprowadzać kontrolę wpływów i wydatków, objętych niniejszem rozporządzeniem i szczególną uwagę zwracać na celowość dokonywania wydatków.

Warszawa, dnia 31. sierpnia 1928 r. (Nr. I-7055|28).

Za Ministra

(—) **Sł. Czerwiński.**

Podsekretarz Stanu.

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego Poleskiego
w Brześciu n.B.

—
Dnia 19 września 1928 r.

Nr. 1-15720|28.

do wiadomości i zastosowania się.

Za Naczelnika Wydziału

(—) **B. Kudelka**

Wizytator Szkół

Wzór Nr. 1. do n-ru I-7055|25.

K W I T.

Nr. ....

Dnia ..... 19..... r.

..... (imię i nazwisko)

..... wpłacił do kancelarji

..... kwotę zł. (wyrażnie.....).

..... tytułem.....

za czas od dn. .... 192..... r. do dn.

..... 192..... r.

Stempel szkoły

Dyrektor, Przełożona Kierown.
.....

Wzór Nr. 2. do n-ru I-7055|28.

Rok szk. 192...../.....r.

Przychód   Miesiąc.....   Rozchód

Nr. porz.	Data	Tytuł przychodu (względnie Nr. kwitów)	zł.	Nr. porz.	Data	Tytuł wydatku	Nr. dowodu wydatków	zł.

Wzór Nr 3 i 4 do n-ru I-7055|28.

Nazwa szkoły .....

(Należy sporządzić osobne sprawozdanie z funduszu gier i zabaw ruchowych i osobne z funduszu na materiały do ćwiczeń i pomocy naukowych)

Nr..... w..... dn..... 19.....r.

Sprawozdanie kasowe za półrocze od dnia

1 września do 1 lutego

1. lutego do 1 lipca (skreślić niepotrzebne).

Do Kuratorjum Okręgu Szkolnego.....

w.....

Dyrekcja (Kierownik) zawiadamia że w czasie od dn.

..... 192.....r. do dn. ....

19..... r. uczniowie (słuchacze) zakładu wpłacili na fundusz gier i zabaw ruchowych (na materiały do ćwiczeń i pomoce naukowe) .....

saldo pozostałe z ubiegłego półrocza .....

Razem.....zł.

Rada Pedagogiczna na posiedzeniu w dn. ....
19..... r. zwolniła od opłat..... uczniów cał-
kowicie i ..... uczniów w połowie na ogólną
sumę..... zł.

Do dn. .... 192..... r. zalega w opła-
tach..... uczniów na ogólną sumę
..... zł.

Z wyżej wymienionego dochodu w okresie sprawo-
zdawczym wydatkowano:

1) na kupno..... zł.

2) na urządzenie..... zł.

3) na ..... zł.

4) na ..... zł.

na ..... zł.

Razem..... zł.

Pozostałą resztę w kwocie..... zł.
wpisano do księgi kasowej jako saldo na dochód w mie-
siącu..... 19..... r.

Dyrektor, Przełożona, Kierownik.

117.

**Ministerswo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
w sprawie zasiłków dla prywatnych szkół powszechnych
i ochronek**

Podania o zasiłki dla prywatnych szkół powszechnych i ochronek nie zawierają najczęściej najniezbędniejszych danych o zakładzie, który ubiega się o przyznanie zasiłku, co powoduje konieczność zwracania podań dla dodatkowych uzupełnień i wyjaśnień. Celem uniknięcia niepotrzebnej zwłoki w traktowaniu podań i nieproduktywnego zatrudniania urzędów przez dodatkowe zbieranie danych dla uzupełnienia podań, należy przy przyjmowaniu i rozwiązywaniu i rozważaniu podań o zasiłki dla prywatnych szkół powszechnych i ochronek, przestrzegać następujących zasad:

1. Uprawnionemi do wnoszenia podań są tylko osoby i instytucje, które są właścicielami (koncesjonariuszami) danych szkół i ochronek, faktycznie je utrzymują i są odpowiedzialne za ich stronę materialną.

2. W podaniu winna być wyraźnie wymieniona nazwa szkoły (ochronki) i nazwa właściciela (koncesjonariusza) oraz przedstawiony zarys organizacji zakładu.

Do podania należy dołączyć:

a) sprawozdanie finansowe za rok ubiegły.

b) preliminarz dochodów i wydatków na rok bieżący,

c) wykaz sił nauczycielskich z wymienieniem ich kwalifikacyj, wymiaru godzin lekcyjnych i wynagrodzenia,

d) dane statystyczne: liczba uczniów z uwzględnieniem klas i oddziałów, wysokość opłaty za naukę, liczba uczniów zwolnionych od opłaty.

3. Podania wnosi się do Ministerstwa W. R. i O. P. na ręce Inspektorów Szkolnych (na obszarze Okręgów Szkolnych: Lwowskiego i Krakowskiego na ręce przewodniczących Rad Szkolnych powiatowych).

4. Inspektorowie Szkolni zaopatrują wniesione podania swoją opinią, w której uwzględnić należy organizację i program naukowy szkoły, stan nauki i wychowania młodzieży, mianowicie także pod względem obywatelskim, przestrzeganie frekwencji, lokal i urządzenie, gospodarkę finansową, działalność kierownika i grona nauczycielskiego i t. d., podkreślając te momenty, które szkołę szczególnie wyróżniają.

Warszawa, dnia 20 września 1928 r. Nr. I-13925/28.

Dyrektor Departamentu

(—) Wl. Żłobicki

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego Poleskiego
w Brześciu n.Bug.

—
Dnia 28 września 1928 r.
Nr. I-16919/28

Panom Inspektorom Szkol-
nym Okręgu Poleskiego

do wiadomości i ścisłego stosowania
w wypadkach przedkładania odnośnych
wniosków

Wizytator Szkół
(—) **Wł. Ściebora**

118.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświe-
cenia Publicznego

Do

—
w Warszawie
Dnia 17 września 1928 r.
Nr. I-12864/28.

Kuratorjum Okręgu Szkol-
nego Warszawskiego

Stosowanie amnestji do prze-
kroczeń obowiązku szkolnego.

w Warszawie.

Na zapytanie z dnia 24 sierpnia 1922 r. Nr. I-20983/28, Ministerstwo wyjaśnia, że orzeczone już kary za przekroczenie przepisów dekretu o obowiązku szkolnym z dnia 7 lutego 1919 r. (Dz. Pr. P. P. Nr. 14, poz. 147) popełnione przed dniem 3 maja 1928 r. podlegają amnestji stosownie do postanowienia art. 8 ustęp 1) ustawy z dnia 22 czerwca 1928 r. o amnestji z powodu dziesięciolecia odzyskania niepodległości przez Państwo Polskie (Dz. U. R. P. Nr. 70, poz. 641).

O ile chodzi o przekroczenia przepisów dekretu o obowiązku szkolnym popełnione przed dniem 3 maja 1928 r., za które nie wydano jeszcze orzeczenia o wymiarze kary, ma zastosowanie art. 7 punkt a), powołanej ustawy.

Dyrektor Departamentu
(—) **Wł. Żłobicki.**

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego Poleskiego
w Brześciu n.B.

Panom Inspektorom Szkol-
nym Okręgu Poleskiego

Dnia 28 września 1928 roku

Nr. I-16901/28

do wiadomości.

Wizytator Szkół
(—) Wł. Ściebora.

119.

Minister
Wyznań Religijnych i Oświe-
cenia Publicznego

Warszawa

dnia 5 października 1928 r.

Nr. O. Prez.—6272/28.

W sprawie dnia wolnego od
nauki szkolnej.

Dzień 3 listopada b. r. (sobota), odgraniczający dwa
dni świąteczne wolne od nauki szkolnej (1 listopada czwar-
tek, 2 listopada piątek) od niedzieli (4 listopada), czynię
wolnym od nauki szkolnej i wszelkich zajęć szkolnych.

Za ministra
(—) St. Czerwiński.
Podsekretarz Stanu

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego Poleskiego
w Brześciu n.Bugiem

Dnia 11 października 1918 r.

Nr. O—17909/28.

W sprawie dnia wolnego od
nauki.

do wiadomości.

Dyrekcjom gimnazjów pań-
stwowych i prywatnych,
Dyrekcjom Seminarjów na-
ucz., Państw. Kursów Naucz.,
Kierownictwom preparand
państw., Dyrekcjom szkół
zawodowych, PP. Inspekto-
rom Szkolnym i Wydziałom
K. O. S. P.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) Z. Gąsiorowski.

120.

O K Ó Ł N I K

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Kuratorów Okręgów szkolnych: Poleskiego, Warszawskiego, Wileńskiego i Wołyńskiego o wykonaniu dekretu o obowiązku szkolnym na terenie województw Nowogrodzkiego, Poleskiego, Wileńskiego oraz powiatów grodzieńskiego i wołkowyskiego oraz gmin białowieskiej, masiewskiej i suchopolskiej powiatu bielskiego województwa Białostockiego.

Celem wprowadzenia w życie dekretu z dnia 7.II-1919 (Dz. U. R. P. Nr. 14, poz. 107) o obowiązku szkolnym, rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30.XI-1922 roku (Dz. U. R. P. Nr. 114, poz. 1030) na obszar województw nowogrodzkiego, poleskiego, wołyńskiego, i powiaty grodzieński i wołkowyski i gminy białowieską, masiewską i suchopolską powiatu bielskiego województwa białostockiego, oraz z dnia 16.III-1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 192) na obszar ziemi Wileńskiej, zarządzam co następuje:

Od dnia 1 września 1928 r. na wymienionym terenie stosowany winien być obowiązek szkolny wobec:

- a) wszystkich dzieci, urodzonych w roku 1921, t. j. dzieci siedmioletnich,
- b) dzieci roczników starszych, urodzonych w latach 1915—1920, które uczęszczały już do szkoły w roku szkolnym 1927—28.

Zarządzam, aby norma obciążenia izb lekcyjnych była taka, ażeby na metr kwadratowy izby szkolnej przypadało najwyżej 1,50 dziecka, a tylko w wyjątkowo trudnych warunkach norma 1,5 dziecka może mieć zastosowanie zarówno w roku szkolnym 1928—29, jak i w latach następnych do czasu uzyskania odpowiednich budynków szkolnych.

Prócz tego wszędzie, gdzie zachodzi tego potrzeba, a niema szczególnych przeszkód, ma być stosowane w roku szkolnym 1928/29 oraz w latach następnych, do czasu uzyskania odpowiednich budynków szkolnych, dwurazowe w ciągu dnia użytkowanie izb dla celów normalnej nauki szkolnej.

Zaprowadzając dwurazowe użytkowanie izb lekcyjnych, dążyć należy jednocześnie do możliwie najlepszego technicznego przystosowania tych izb do zajęć w godzi-

nach wieczorowych tak, aby brak jednoślnej instalacji lub niewystarczające oświełcenie izb lekcyjnych nie były powodem skracania przepisanych godzin codziennej nauki szkolnej, jak niemniej, aby skutkiem tego nie następowała redukcja programu nauki i ograniczenie działalności wychowawczej szkoły.

Dla dzieci opóźnionych w stosunku do normalnej nauki szkolnej zorganizują Kuratorja Okręgów Szkolnych naukę skróconą, zgodnie z okólnikiem Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 27 grudnia 1924 r. (L. 20421|I) w sprawie zorganizowania nauki skróconej dla dzieci w wieku szkolnym, nie pobierających nauki w szkole (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 1 ex 25).

Przy wykonywaniu powyższego zarządzenia stosować się należy do Instrukcji z dnia 20 kwietnia 1923 roku Nr. 5299|I w sprawie wykonywania obowiązku szkolnego na terenie 5 województw b. Królestwa Kongresowego.

Warszawa, dnia 14 maja 1928 r. (Nr. I. 3984|28).

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego

(—) Dr. Dobrucki.

121.

O K Ó Ł N I K

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Kuratorów Okręgów Szkolnych w Warszawie, Białymstoku i Łodzi, do Inspektorów Szkolnych i do nauczycielstwa szkół powszechnych w tychże okręgach szkolnych w sprawie zorganizowania nauki skróconej dla dzieci w wieku szkolnym, lecz nie pobierających nauki w szkole

Rozporządzeniem Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 20 kwietnia 1922 r. Nr. 5259 (Dz. U. Nr. 8, poz. 62) wprowadzony został z początkiem roku szkolnego 1923/24 na obszarze województwa Kieleckiego, Lubelskiego, Łódzkiego, Warszawskiego i w wymienionych w tem rozporządzeniu powiatach województwa Białostockiego na zasadzie Dekretu o obowiązku szkolnym z dn. 7 lutego 1919 roku (Dz. P. P. P. Nr. 14, poz. 147) bezwzględny obowiązek szkolny dla wszystkich dzieci urodzonych w r. 1915. W roku szkolnym 1924-25 bezwzględny ten obowiązek rozszerzył się również na wszystkie dzieci urodzone w r. 1917.

Natomiast znaczna część dzieci starszych, będących, jeszcze w wieku szkolnym t. j. nie mających jeszcze ukończonych lat 14 nie otrzymywała dotąd nauki bądź to dla braku miejsc w szkole bądź też z innych przyczyn. Jedynie m. Łódź przeprowadziło bezwzględny obowiązek szkolny dla wszystkich roczników w wieku szkolnym już w roku 1923. Liczba dzieci w wieku szkolnym, urodzonych w latach 1911, 1912, 1913, 1914 i 1915, a nie uczęszczających do szkół i nie umiejących czytać ani pisać, jest na tym obszarze bez m. Warszawy i m. Łodzi bardzo wielka.

Tych dzieci niepodobna pozostawić analfabetami. Jest pierwszorzędnym obowiązkiem wszystkich czynników oświatowych dać im możność nauczania się czytania i pisanja oraz nabycia najniezbędniejszej wiedzy i umiejętności, przynajmniej w formie skróconej, aby te dzieci choćby najskromniej przygotować do spełniania obowiązków obywatelskich.

Ministerstwo zdaje sobie sprawę z poważnych trudności w wykonaniu tego zamierzenia, jednakże, ufając patriotyzmowi i szlachetnemu a ofiarnemu zapalowi nauczycielstwa szkół powszechnych, żywi przekonanie, że to zamierzenie zostanie zrealizowane i że nauczycielstwo chętnie przyjmie na siebie tę obywatelską pracę ponad zwykłą normę godzin obowiązujących.

Zamierzona nauka skrócona ma się opierać na następujących zasadach:

1. Na skróconą naukę uczęszczać mogą wszystkie dzieci urodzone w latach 1911—1915 włącznie, które nie uczęszczały na regularną naukę w szkołach powszechnych i są analfabetami.

Dzieci urodzone w roku 1916 i później przyjęte być nie mogą, natomiast mogą być przyjęte dzieci urodzone w latach 1909 i 1910.

2. Głównem zadaniem tej nauki będzie nauczanie czytania, pisanja i elementarnych rachunków oraz podanie w drodze pogadanek wiadomości z zakresu przyrody, geografii, historii i nauki o Polsce współczesnej.

3. Kurs nauki skróconej trwać będzie w bieżącym półroczu zimowym od 15 stycznia co najmniej do 31 marca 1925 r., gdyby jednak frekwencja i na następne miesiące była zapewniona, można tę naukę przedłużyć do końca maja.

4. Nauka odbywać się będzie 2—3 razy tygodniowo poza nauką szkolną.

5. Nauka udzielana będzie z reguły w szkole tego obwodu szkolnego, do którego dzieci należą. O ile jednakże z powodu wielkiej odległości i dla złej drogi, (zwłaszcza że drogę będą dzieci odbywały w porze wieczorowej), dzieci z osiedla lub wsi, należącej do danego obwodu

szkolnego, do szkoły nie mogłyby przybywać wcale, albo tylko ze zbyt wielkiem niebezpieczeństwem, może zostać utworzony w danej wsi komplet, conajmniej dla 10 dzieci; w takim razie przybywałby nauczyciel na miejsce i tu w jakim bądź odpowiednim lokalu udzielałby nauki.

6. Ministerstwo nie wątpi, że kierownicy szkół i nauczyciele zajmą się bezzwłocznie zorganizowaniem tej nauki, tworząc oddziały, które poprowadzą w myśl wyżej podanych wskazówek. Oddział jeden winien obejmować do 30 dzieci, ale utworzony być może, jeśli większej liczby dzieci niema, już dla 10 dzieci.

7. Nauczyciele udzielający nauki tej skróconej otrzymują wynagrodzenie w wysokości 225 punktów za godzinę w stosunku rocznym tj. tak, jak za godziny nadliczbowe.

8. O rozpoczęciu nauki, liczbie dzieci zapisanych, dniach i godzinach, w których nauka się odbywa, należy natychmiast zawiadomić inspektora szkolnego.

9. Jest pożądane, aby zakończenie nauki, odbyło się z współudziałem rodziców i czynników społecznych, interesujących się oświatą w danej okolicy.

10. Po ukończeniu kursu przedłożą kierownicy szkoły (nauczyciele) szczegółowe i wyczerpujące sprawozdanie, dotyczące liczby dzieci, uczęszczania, pilności, postępów i metody zastosowanej, a jednocześnie też podadzą opracowany na podstawie dziennika lekcyjnego szczegółowy wykaz dni i godzin, w których nauka się odbywała.

Po otrzymaniu wykazu władze szkolne wymierzą odpowiednie wynagrodzenie za cały czas trwania tej nauki.

11. Z powodu spóźnionej pory zechcą kierownicy szkół (nauczyciele samoistni) bezzwłocznie przystąpić do zorganizowania kursów, w sposób w danej miejscowości i danych okolicznościach najlepiej zapewniający prowadzenie sprawy. Przy okazjijnych wizytacjach tych kursów, inspektorowie szkolni będą mogli przekonać się o celowości i pożytku pracy z poszczególnych sprawozdań wygotują sprawozdanie z całego powiatu i prześlą najpóźniej do 30 czerwca do Kuratorium Okr. Szk.

Kuratorja Okręgów Szkolnych zechcą przedłożyć obraz wyników pracy w tym pierwszym okresie na podstawie sprawozdań inspektorów szkolnych do dnia 30 lipca 1928 r. wraz z wnioskami co do organizacji podobnych kursów w roku 1925/6.

Warszawa, dnia 27 grudnia 1924 r. (L. 20421/1).

Kierownik Ministerstwa Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego

(—) Dr. Jan Zawadzki

122.

R U C H S Ł U Ż B O W Y

w Inspektoratach Szkolnych:

1) Ministerstwo W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 29.VIII-1928 r. № I-10968|28 przeniosło na własną prośbę p. Zdzisława Olechowskiego, Inspektora Szkolnego w Prużanie na równorzędne stanowisko Inspektora Szkolnego w Wierzbniku z ważnością od dnia 1 listopada 1928 r.

2) Ministerstwo W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 19.IX-1928 r. Nr. I-13571|28 przeniosło p. Henryka Zawadzkiego, Inspektora Szkolnego w Garwolinie na równorzędne stanowisko Inspektora Szkolnego w Prużanie z ważnością od dnia 1 listopada 1928 r.

W Zakładach Kształcenia Nauczycieli:

1) Ministerstwo W. R. i O. P. rozporządzeniem z dn. 30.VIII-1928 r. № I-12334|28 mianowało p. Benedykta Kubskiego, nauczyciela państwowego seminarjum nauczycielskiego męskiego w Siennicy — dyrektorem państwowych kursów nauczycielskich w Brześciu n.Bug. z ważnością od dnia 1.IX-1928 r.

2) Kuratorjum O. S. Poleskiego rozporządzeniem z dn. 7.IX-1928 r. № I-15441|28 mianowało p. Stanisława Pekela, tymczasowym nauczycielem państwowego seminarjum nauczycielskiego w Prużanie z ważnością od dnia 1.IX-1928 r.

3) Kuratorjum O. S. Poleskiego rozporządzeniem z dn. 21.IX-1927 r. № I-16131|28 mianowało p. Jadwigę Zanozińską, nauczycielkę publicznej szkoły powszechnej w Prużanie — tymczasową nauczycielką szkoły ćwiczeń przy państwowym seminarjum nauczycielskim w Prużanie z ważnością od dnia 1.IX-1928 r.

4) Kuratorjum O. S. Poleskiego rozporządzeniem z dn. 21.IX-1928 r. № I-13576|28 mianowało p. Mikołaja Lecha, nauczyciela publicznej szkoły powszechnej w Prużanie — tymczasowym nauczycielem szkoły ćwiczeń przy państwowym seminarjum nauczycielskim w Prużanie z ważnością od dnia 1.IX-1928 r.

5) Kuratorjum O. S. Lwowskiego rozporządzeniem z dnia 12.IX-1928 r. № I-13828|28 przeniosło p. Walerjana Czykiela, nauczyciela państwowego seminarjum nauczy-

cielskiego w Prużanie na równorzędne stanowisko do gimnazjum państwowego w Krośnie z ważnością od dnia 1.IX-1928 r.

6) Kuratorjum O. S. Poleskiego rozporządzeniem z dn. 20.X-1928 r. № I-17226/28 mianowało p. Jerzego Zaleskiego—nauczycielem państwowego seminarjum nauczycielskiego w Prużanie z ważnością od dnia 1.XI-1928 r.

W szkolnictwie powszechnem:

Zamianowani

w pow. brzeskim

od 1 września 1928 r.

1) Berlewiczówna Helena, nauczycielką 2 kl. szkoły powsz. w Kamienicy-Żyr.

2) Maciejewski Hieronim, nauczycielem 3 kl. szkoły powsz. w Przyborowie.

3) Michalski Zygmunt, nauczycielem 1 kl. szkoły powsz. w Orzechowie.

4) Jagodziński Stanisław, naucz. 2 kl. szkoły powsz. w Motykałach.

5) Foltmanówna Stanisława, naucz. 2 kl. szkoły powsz. w Kurnicy-Dużej.

6) Gmitruk Bazyli, naucz. 2 kl. szkoły powszechnej w Niecholstach.

7) Komarnicka Elżbieta, naucz. 2 kl. szkoły powsz. w Lachowcach.

8) Moskalówna Kazimiera, naucz. 1 kl. szkoły powsz. w Kustyczach.

9) Mathiaszowa Irena, naucz. 4 kl. szkoły powszechnej w Stradeczu.

10) Andrzejewski Czesław, naucz. 2 kl. szkoły powsz. w Kruhelu.

11) Kierbedź Władysław, naucz. 1 kl. szkoły powsz. w Bogusławce.

12) Ryl Wiktor, naucz. 7 kl. szkoły powszechnej w Domaczewie.

13) Kluka Bazyli, naucz. 7 kl. szkoły powszechnej w Wysokiem-Lit.

14) Kozłowska Marja, naucz. 1 kl. szkoły powszechnej w Dąbku.

15) Bill Zygmunt, naucz. 4 kl. szkoły powszechnej w Stradeczu.

16) Nowakowska Eleonora, naucz. 1 kl. szkoły powsz.
w Neplach.

17) Andrzejewska Józefa, naucz. 6 kl. szkoły powsz.
w Tomaszówce.

od 16 września 1928 r.

18) Wisłocka Jadwiga, naucz. 2 kl. szkoły powszechnej
w Radzieżu.

19) Budkiewicz Wincenty, naucz. 1 kl. szkoły powsz.
w Wielkim-Lesie.

20) Gastołek Franciszek, naucz. 3 kl. szkoły powsz.
w Wierzchowicach.

w powiecie drohiczyńskim:

od 1 sierpnia 1928 r.

21) Rogowska Marja, naucz. 1 kl. szkoły powszechnej
w Ragodoszczy.

22) Bykowska Halina, naucz. 2 kl. szkoły powszechnej
w Braszewiczach.

od 1 września 1928 r.

23) Orbińska Paulina, naucz. 3 kl. szkoły powszechnej
w Ladowiczach.

24) Prykotówna Marja, naucz. 3 kl. szkoły powszechnej
w Odryżynie.

25) Hanusówna Janina, naucz. 2 kl. szkoły powszechnej
w Tyszkowiczach.

26) Prykotówna Janina, naucz. 3 kl. szkoły powszechn.
w Lachowiczach.

27) Górna Elżbieta, naucz. 4 kl. szkoły powszechnej
w Woławlu.

28) Końca Stanisław, naucz. 3 kl. szkoły powszechnej
w Worocewiczach.

29) Sekretówna Marja, naucz. 2 kl. szkoły powszechn.
w Lipnikach.

30) Hinkówna Janina, naucz. 1 kl. szkoły powszechn.
w Kremnie.

od 16 września 1928 r.

31) Majewska Anna, naucz. 1 kl. szkoły powszechn.
w Zawieluwju.

32) Kowalczukówna Marja, naucz. 1 kl. szkoły powsz. w Hucie.

33) Jęczalikówna Michalina, naucz. 1 kl. szkoły powszechnej w Załużu.

34) Kabatówna Henryka, naucz. 4 kl. szkoły powsz. w Bezdzieżu.

35) Piela Tadeusz, naucz. 2 kl. szkoły powszechnej w Soczewkach.

w powiecie kamień-koszyrskim:

od 1 września 1928 r.

36) Estkowski Lech, naucz. 4 kl. szkoły powszechnej w Kaczynie.

37) Estkowska Janina, naucz. 4 kl. szkoły powszechnej w Kaczynie.

38) Żurkówna Adela, naucz. 2 kl. szkoły powszechnej w Wojchoszczu.

39) Wiszomirska Helena, naucz. 3 kl. szkoły powsz. w Lubieszowie.

40) Janda Marjan, naucz. 1 kl. szkoły powszechnej w Dąbrowie.

41) Saganiukówna Marja, naucz. 3 kl. szkoły powsz. w Pniewnie.

42) Wolska Julja, naucz. 7 kl. szkoły powszechnej w Kamieniu-Kosz.

43) Prokopiakówna Jadwiga, naucz. 3 kl. szkoły powszechnej w Chocieszowie.

44) Cwynarówna Marja, naucz. 1 kl. szkoły powsz. w Szchedrohoszczu.

45) Kalaman Tadeusz, naucz. 1 kl. szkoły powszechn. w Wiązownie.

46) Stadnykówna Irena, naucz. 4 kl. szkoły powsz. w Czorncu.

47) Ziętara Bolesław, naucz. 1 kl. szkoły powszechnej w Podkomorolju.

48) Pacykówna Marja, naucz. 2 kl. szkoły powszechn. w Olblu-Ruskim.

49) Androsiuk Joachim, naucz. 3 kl. szkoły powsz. w Wetłach.

50) Nitkówna Helena, naucz. 2 kl. szkoły powszechn. w Łyczynach.

51) Wiążewska Daniela, naucz. 2 kl. szkoły powsz. w Olblu-Ruskim.

52) Wyglądacz Jan, naucz. 1 kl. szkoły powszechnej w Majdanie.

- 53) Trojnarówna Zofja, naucz. 1 kl. szkoły powsz.
w Niewierzu.
- 54) Węklarówna Anna, naucz. 2 kl. szkoły powszechn.
w Borkach-Wielkogl.
- 55) Piotrowska Aleksandra, naucz. 1 kl. szkoły powsz.
w Mostyszczu.
- 56) Pantuła Jan, naucz. 1 kl. szkoły powszechnej
w Żałazku.
- 57) Ostafiński Władysław, naucz. 3 kl. szkoły powsz.
w Małej-Głuszy.

od 16 września 1928 r.

- 58) Szumilasówna Stefanja, naucz. 3 kl. szkoły powsz.
w Małej-Głuszy.

w powiecie kobryńskim:

od 1 sierpnia 1928 r.

- 59) Bardelówna Stefanja, naucz. 2 kl. szkoły powsz.
w Kamieniu-Szlach.
- 60) Hebdówna Janina, naucz. 1 kl. szkoły powszechn.
w Osipowiczach.

od 1 września 1928 r.

- 61) Stelmachówna Helena, naucz. 3 kl. szkoły powsz.
w Mokranach.
- 62) Stefanowska Janina, naucz. 1 kl. szkoły powsz.
w Ruchowiczach.
- 63) Ogorowska Jadwiga, naucz. 1 kl. szkoły powsz.
w Żołuchowie.
- 64) Zellerówna Marja, naucz. 1 kl. szkoły powszechn.
w Kleszczach.
- 65) Kabza Piotr, naucz. 3 kl. szkoły powszechnej
w Błotach.
- 66) Nikitiuk Stefan, naucz. 1 kl. szkoły powszechnej
w Zosinach.
- 67) Olszewska Alina, naucz. 1 kl. szkoły powszechnej
w Wólce.

od 16 września 1928 r.

- 68) Wolski Zygmunt, naucz. 3 kl. szkoły powszechnej
w Rokitnicy.

w powiecie kosowskim:

od 1 września 1928 r.

69) Siemaszko Bazyli, naucz. 2 kl. szkoły powszechnej w Woroniłowiczach.

70) Perczyszynówna Natalja, naucz. 2 kl. szkoły powsz. w Obrowie.

71) Wojcikówna Marja, naucz. 2 kl. szkoły powszechn. w Busiażu.

72) Świątkówna Anna, naucz. 2 kl. szkoły powszechn. w Zdzitowie.

73) Sawarynowna Kazimiera, naucz. 1 kl. szkoły powszechnej w Rzeczycy.

74) Bednarska Helena, naucz. 1 kl. szkoły powszechn. w Mostykach.

75) Józefowiczówna Antonina, naucz. 2 kl. szkoły powsz. w Stryginie.

76) Goleniówna Julja, naucz. 1 kl. szkoły powszechnej w Dargużu.

77) Szerszeniówna Jadwiga, naucz. 2 kl. szkoły powsz. w Stryginie.

78) Łęcznarówna Anna, naucz. 1 kl. szkoły powsz. w Klepaczach.

79) Klepaczówna Julja, naucz. 1 klas. szkoły powsz. w Łazowcach

80) Kalarusówna Marja, naucz. 1 kl. szkoły powsz. w Sominie.

81) Tyszkiewiczówna Feliksa, naucz. 1 kl. szkoły w Choroszczy.

82) Kopcewicz Paweł, naucz. 2 kl. szkoły powszechnej w Hoszczewie.

Od 16 września 1928 r.

83) Gulówna Józefa, naucz. 3 kl. szkoły powszechn. w Piaskach.

84) Orlówna Łucja, naucz. 2 kl. szkoły powszechn. w Kolońsku.

w powiecie łuninieckim

Od 1 sierpnia 1928 r.

85) Kraśko Wacław, naucz. 1 kl. szkoły powszechn. w Lubaczynie.

Od 1 sierpnia 1928 r.

86) Gwiazda Józef, naucz. 1 kl. szkoły powszechn.
w Jowiczach-Zalutyczach.

87) Wiński Żeron, naucz. 6 kl. szkoły powszechn.
w Mikaszewiczach.

88) Nyczówna Marja, naucz. 6 kl. szkoły powszechn.
w Mikaszewiczach.

89) Michalikówna Jadwiga naucz. 2 kl. szkoły powsz.
w Czudzinie.

90) Jankowska Franciszka, naucz. 2 kl. szkoły powsz.
w Cnej.

91) Krawcówna Antonina, naucz. 2 kl. szkoły powsz.
w Jaskowiczach.

92) Milewski Franciszek, naucz. 2 kl. szkoły powsz.
w Jeziernicy

93) Mikusiński Władysław, naucz. 2 kl. szkoły powsz.
w Wiczyne.

94) Latosiewicz Tadeusz, naucz. 3 kl. szkoły powsz.
w Działowiczach.

95) Wolfart Józef, naucz. 2 kl. szkoły powszechn.
w Lusinie.

96) Kutermak Józef, naucz. 7 kl. szkoły powszechn.
w Łunińcu.

97) Lipski Stanisław, naucz. 2 kl. szkoły powszechn.
w Milewiczach.

98) Czajkowska Marja, naucz. 2 kl. szkoły powszechn.
w Chotyniczach.

99) Czepielówna Helena, naucz. 1 szkoły powszechn.
w Redygierowie.

100) Baranowski Otton, naucz. 1 kl. szkoły powszechn.
w Meleśnicy.

101) Jankowska Katarzyna, naucz. 2 kl. szkoły powsz.
w Wólce.

Od 16 września 1928 r.

102) Chudzińska Jadwiga, naucz. 2 kl. szkoły powsz.
w Łoktyszach.

103) Krzyżostaniakówna Genowefa, naucz. 2 kl. szkoły
powsz. w Budczy.

104) Januszkiewicz Józef, naucz. 1 kl. szkoły powsz.
w Łudze.

w powiecie pińskim:

Od 1 września 1928 r.

- 105) Maraczewski Józef, naucz. 1 kl. szkoły powsz.
w Suszyczku.
- 106) Czerewkiewiczówna Marja, naucz. 1 kl. szkoły
powsz. w Sosznie.
- 107) Rudnicka Wawrzyna, naucz. 2 kl. szkoły powsz.
w Parachonku.
- 108) Traczówna Aniela, naucz. 2 kl. szkoły powsz.
w Jakszy.
- 109) Kotarbowna Józefa, naucz. 1 kl. szkoły powsz.
w Sokółówce.
- 110) Płanecianka Marja, naucz. 2 kl. szkoły powsz.
w Dostojewie.
- 111) Woch Aleksander, naucz. 2 kl. szkoły powsz.
w Łoknicy.
- 112) Raszko Wincenty, naucz. 2 kl. szkoły powszechn.
w Dubrowsku.
- 113) Kopyta Józef, naucz. 2 kl. szkoły powszechn.
w Ciołkowiczach.
- 114) Jarosiński Marjan, naucz. 1 kl. szkoły powszechn.
w Wołczycach.
- 115) Nowakowska Marja, naucz. 1 kl. szkoły powsz.
w Kuchockiej-Mali.
- 116) Bożek Stanisław, naucz. 1 kl. szkoły powszechn.
w Butowie.
- 117) Turajowna Marja, naucz. 2 kl. szkoły powszechn.
w Małej-Plotnicy.
- 118) Sławikówna Zofja, naucz. 2 kl. szkoły powsz.
w Nowym-Dworze.
- 119) Rogoziewiczówna Aleks., naucz. 2 kl. szkoły
powsz. w Łasiczku.
- 120) Ptakówna Marja, naucz. 2 kl. szkoły powszechn.
w Newlu.
- 121) Słyszówna Marja, naucz. 1 kl. szkoły powszechn.
w Bostyczach.
- 122) Cyzówna Stefanja, naucz. 1 kl. szkoły powszechn.
w Turmanach.
- 123) Surmankówna Bronisł., naucz. 4 kl. szkoły powsz.
w Porzeczcu.
- 124) Radyska Helena, naucz. 3 kl. szkoły powsz.
w Morocznie.
- 125) Dobrowolska Ludmiła, naucz. 1 kl. szkoły powsz.
w Zaborowcach.
- 126) Dmoszyńska Ludwika, naucz. 2 kl. szkoły powsz.
w Zawidzycach.

127) Ziółowicz Henryk, naucz. 1 kl. szkoły powsz.
w Lisiatyczach.

138) Szuperska Marja, naucz. 1 kl. szkoły powszechn.
w Płoszczewie.

129) Łozówna Stefana, naucz. 1 kl. szkoły powszechn.
w Perekalach.

130) Szczepanikówna Eleonora, naucz. 1 kl. szkoły
powsz. w Potapowiczach.

131) Mycykówna Julja. naucz. 1 kl. szkoły powszechn.
w Grykwowiczach.

132) Konieczna Zofja, naucz. 1 kl. szkoły powszechn.
w Bezhlebiczach.

Od 16 września 1928 r.

133) Łuciówna Olga, naucz. 2 kl. szkoły powszechn.
w Poniatyczach.

134) Iwanicka Emilja, naucz. 1 kl. szkoły powszechn.
w Noblu.

135) Jakielówna Michalina, naucz. 1 kl. szkoły powsz.
w Łyszczach.

136) Czyrkówna Stefanja, naucz. 2 kl. szkoły powsz.,
w Łoziczach.

137) Rogusewyczówna Helena, naucz. 1 kl. szkoły
powsz. w Rzeczy.

138) Giętkówna Marja, naucz. 1 kl. szkoły powszechn.
w Stoszanach.

139) Szegłowska Bronisława, naucz. 1 kl. szkoły
powsz. w Dubczycach.

140) Andruchowiczówna Natalja, naucz. 1 kl. szkoły
powsz. w Małych-Ciołkowiczach.

141) Wachowska Julja, naucz. 2 kl. szkoły powszechn.
w Ochowej.

w powiecie prużańskim:

Od 1 września 1928 r.

142) Nowak Jan, naucz. 2 kl. szkoły powszech.
w Horodecznie.

143) Wawrzeński Stanisław. naucz. 1 kl. szkoły powsz.
w Obeczu.

144) Konaszewska Elżbieta, naucz. 1 kl. szkoły powsz.
w Brodach.

145) Rybicki Jan, naucz. 1 kl. szkoły powszechn.
w Suchopolu.

- 146) Pogórski Feliks, naucz. 1 kl. szkoły powszechn. w Karpieszach.
147) Szyszkówna Marja, naucz. 1 kl. szkoły powszechn. w Wieżnem.
148) Teleśnicka Romana, naucz. 1 kl. szkoły powsz. w Hawryłowiczach.

Od 16 września 1928.

- 149) Walczyński Jan, naucz. 2 kl. szkoły powsz. w Rau-becku.

W pow. sarnieńskim:

od 1 września 1928.

- 150) Malik Tadeusz, naucz. 1 kl. szkoły powsz. w Ost-kach.
151) Łubianka Anna, naucz. 3 kl. szkoły powsz. w Or-wianicy.
152) Dziądkówna Katarzyna, naucz. 3 kl. szkoły powsz. w Bereściu.
153) Habiłówna Marja, naucz. 3 kl. szkoły powszechnej w Klesowie.
154) Brzozowiecka Zofja, naucz. 3 kl. szkoły powsz. w Rafałowce — stacji.
155) Charchalisówna Wanda, naucz. 3 kl. szkoły powsz. w Czudlu.
156) Dębski Roman, naucz. 2 kl. szkoły powsz. w Głu-szycy.
157) Krzemień Stefan, naucz. 2 kl. szkoły powszechnej w Snowidowiczach.
158) Madejówna Aniela, naucz. 4 kl. szkoły powsz. w Niemowiczach.
159) Kica Stanisław, naucz. 5 kl. szkoły powszechnej w Rokitnie.
160) Zieliński Bronisław, naucz. 1 kl. szkoły powsz. w Załawju.
161) Kalinowska Janina, naucz. 1 kl. szkoły powszech. w Znosiczach.
162) Jajkówna Bronisława, naucz. 2 kl. szkoły powsz. w Wirach.
163) Jakubiec Józef, naucz. 2 kl. szkoły powsz. w Be-reżkach.
164) Grzybkówna Marja, naucz. 4 kl. szkoły powsz. w Niemowiczach.
165) Müllerówna Lucyna, naucz. 3 kl. szkoły powsz. w Borowcu.

166) Drahusówna Felicja, naucz. 2 kl. szkoły powsz. w Karpilówce.

167) Jakubowski Antoni, naucz. 1 kl. szkoły powsz. w Łuce.

168) Głazowska Marja, naucz. 3 kl. szkoły powszechnej w Kisoryczach.

169) Radymska Marja, naucz. 2 kl. szkoły powszechnej w Zabłociu.

170) Kogutówna Stanisława, naucz. 1 kl. szkoły powsz. w Teodorówce.

171) Kosskówna Emilja, naucz. 1 kl. szkoły powszech. w Sobieszycach.

172) Borowianka Marja, naucz. 3 kl. szkoły powsz. w Jelnie.

173) Ks. Śliwa Józef, nauczycielem religii rz-katolick. w szkołach powsz. w Sarnach.

174) Gołębiowski Zenon, naucz. 3 kl. szkoły powsz. w Kołkach.

od 16 września 1928.

175) Cholewkówna Julja, naucz. 2 kl. szkoły powsz. w Tymnem.

W pow. stolińskim:

od 1 sierpnia 1928.

176) Chudy Stefan, naucz. 3 kl. szkoły powsz. w Ołpieniu.

od 1. września 1928.

177) Kindlarski Michał, naucz. 2 kl. szkoły powszech. w Starem-Siole.

178) Junżanka Janina, naucz. 4 kl. szkoły powszechnej w Białouszy.

178) Nowakówna Marja, naucz. 4 kl. szkoły powszech. w Białej.

180) Wierciak Jakób, naucz. 4 kl. szkoły powszechnej w Olszanach.

181) Czajkówna Balbina, naucz. 5 kl. szkoły powsz. w Rublu.

182) Rachaińska Stanisława, naucz. 1 kl. szkoły powsz. w Horodnie-kolonji.

183) Stelmachówna Anna, 2 kl. szkoły powsz. w Dużem-Maliszewie.

184) Mohyla Roman, naucz. 7 kl. szkoły powsz. w Stolinie.

- 185) Juszkiewicz Józef, naucz. 2 kl. szkoły powszech.
w Holcach.
- 186) Hudyci Jan, naucz. 1 kl. szkoły powsz. w Bereściu.
- 187) Paterówna Eugenja, naucz. 2 kl. szkoły powsz.
w Strudze.
- 188) Paterówna Zofja, naucz. 2 kl. szkoły powszechnej
w Strudze.
- 189) Rączka Józef, naucz. 4 kl. szkoły powsz. w Ladcu
- 190) Stalanka Zofja, naucz. 2 kl. szkoły powszechnej
w Zlotem.
- 191) Bochniewiczówna Wanda, naucz. 3 kl. szkoły
powsz. w Ludeniu.
- 192) Zapoteczna Zofja, naucz. 7 kl. szkoły powszech.
w Dawidgródku.
- 193) Wójtanowska Marja, naucz. 7 kl. szkoły powsz.
w Stolinie.
- 194) Skulska Józefa, naucz. 1 kl. szkoły powsz. w Te-
rebliczach.
- 195) Stupnicka Olga, naucz. 1 kl. szkoły powszechnej
w Budymłach.
- 196) Grzechówna Marja, naucz. 1 kl. szkoły powszech.
w Worsyniu.
- 197) Pawłowska Helena, naucz. 1 kl. szkoły powszech.
w Chotomli.
- 198) Ciebieniówna Marja, naucz. 1 kl. szkoły powsz.
w Ozdamiczach.
- 199) Treła Stanisław, naucz. 2 kl. szkoły powszechnej
w Wójtkiewiczach.
- 200) Rechowiczówna Eugenja, 1 kl. szkoły powszechnej
w Owsiemirowie.
- 201) Polakowski Józef, naucz. 1 kl. szkoły powszech.
w Dubieńcu.

od 16 września 1928.

- 202) Surdyk Józef, naucz. 3 kl. szkoły powsz. w Ho-
rodnie.
- 203) Kijowski Władysław, naucz. 1 kl. szkoły powsz.
w Berezowie.
- 204) Biłikowska Helena, naucz. 1 kl. szkoły powsz.
w Przebrodach.
- 205) Dutkiewiczówna Albina, naucz. 4 kl. szkoły powsz.
w Olszanach.
- 206) Madejówna Kazimiera, naucz. 1 kl. szkoły powsz.
w Kostrowie.
- 207) Prorokówna Helena, naucz. 1 kl. szkoły powsz.
w Ruchezy.

Przeniesieni

do pow. brzeskiego:

1) Babijowa Jadwiga z O. S. Wołyńskiego na stanowisko nauczycielki 1 kl. szkoły powsz. w Szebryni z dniem 1.IX-1928 r.

2) Koczuk Teodor z O. S. Wileńskiego na stanowisko nauczyciela 2 kl. szkoły powsz. w Dmitrowiczach z dniem 1.IX-1928 r.

3) Pragłowska Janina z O. S. Wileńskiego na stanowisko nauczycielki 1 kl. szkoły powsz. w Chlewiszczach z dniem 1.IX-1928 r.

4) Wilner Marjan z O. S. Lwowskiego na stanowisko nauczyciela 1 kl. szkoły powsz. w Czyżewiczach z dniem 1.IX-1928 r.

5) Czajkowa Kazimiera z O. S. Lubelskiego na stanowisko nauczycielki 1 kl. szkoły powsz. w Łyszczycach z dniem 1.IX-1928 r.

z pow. brzeskiego:

6) Wiśniewski Stefan do pow. pińskiego z dn. 1.IX-28 r

7) Strojnowska Jadwiga do pow. sarnieńskiego z dn. 1.IX-1928 r.

8) Piwowarski Marcin do pow. kamień-koszyrskiego z dn. 1.IX-1928 r.

do pow. drohiczyńskiego:

9) Białowas Andrzej z O. S. Krakowskiego na stanowisko nauczyciela 3 kl. szkoły powsz. w Górkach z dniem 1.IX-1928 r.

z pow. drohiczyńskiego:

10) Iwanko Włodzimierz do pow. brzeskiego z dniem 1.IX-1928 r.

11) Szarecka Marja do pow. pińskiego z dn. 1.IX-1928 r.

12) Lewandowski Józef do pow. kobryńskiego z dniem 1.IX-1928 r.

13) Jezierska Stanisława do pow. pińskiego z dniem 16.IX-1928 r.

14) Wiśniewska Franciszka do O. S. Krakowskiego z dniem 1.IX-1928 r.

do pow. kamień-koszyrskiego:

15) Żurawska Wiktorja z O. S. Poznańskiego na stanowisko nauczycielki 2 kl. szkoły powszechnej w Rzeczyca z dniem 1.IX-1928 r.

z pow. kamień-koszyrskiego:

16) Wojtalówna Marja do O. S. Lubelskiego z dniem 1.IX-1928 r.

17) Szarańcówna Regina do O. S. Warszawskiego z dniem 1.IX-1928 r.

z pow. kobryńskiego:

18) Zakrzewska Marja do pow. prużańskiego z dniem 1.IX-1928 r.

19) Hryckiewiczówna Wanda do O. S. Wileńskiego z dniem 1.IX-1928 r.

20) Tatarczuk Stefan do O. S. Lubelskiego z dniem 1.IX-1928 r.

21) Pytlakówna Anna do O. S. Krakowskiego z dniem 1.IX-1928 r.

z pow. kosowskiego:

22) Kaczmarczykówna Irena do O. S. Warszawskiego z dniem 1.VIII-1928 r.

23) Mańdziuchowa Emilja do pow. brzeskiego z dniem 1.IX-1928 r.

24) Gabrigelowa Olga do pow. brzeskiego z dniem 1.IX-1928 r.

25) Jednoróg Franciszek do pow. brzeskiego z dniem 1.IX-1928 r.

do pow. łuninieckiego:

26) Kupkowa Józefa z O. S. Krakowskiego na stanowisko nauczycielki 2 kl. szkoły powsz. w Różanie-Wielkim z dniem 1.IX-1928 r.

27) Kosibianka Justyna z O. S. Śląskiego na stanowisko nauczycielki 3 kl. szkoły powsz. w Drebsku z dniem 1.IX-1928 r.

28) Nowak Wacław z O. S. Poznańskiego na stanowisko nauczyciela 2 kl. szkoły powsz. w Kraśnej Woli z dniem 1.IX-1928 r.

29) Kiszulówna Anna z O. S. Poznańskiego na stanowisko nauczycielki 1 kl. szkoły powsz. w Rokitnie z dniem 1.IX-1928 r.

30) Pańczakówna Marja z O. S. Wileńskiego na stanowisko nauczycielki 3 kl. szkoły powsz. w Mokrowie z dniem 1.IX-1928 r.

z pow. łuninieckiego:

31) Sołoniewicz Stefan do pow. pińskiego z dniem 16.IX-28 r.

z pow. pińskiego:

32) Pawłowska Joanna do pow. kobryńskiego z dniem 1.IX-1928 r.

33) Kościuchowa Zofja do O. S. Warszawskiego z dniem 1.IX-1928 r.

do pow. prużańskiego:

34) Sagan-Borowiczowa Janina z O. S. Lubelskiego na stanowisko nauczycielki 2 kl. szkoły powsz. w Czachcu z dniem 1.IX-1928 r.

z pow. prużańskiego:

35) Mirecki Kazimierz do pow. kosowskiego z dniem 1.IX-1928 r.

do powiatu Sarneńskiego.

36) Figłowa Wiktorja z O. S. Krakowskiego na stanowisko nauczycielki 3 kl. szkoły powsz. w Karpilówce z dn. 1.IX-1928 r.

37) Zdanowski Czesław z O. S. Wileńskiego na stanowisko nauczyciela 3 kl. szkoły powsz. w Karpilówce z dn. 1.X-1928 r.

38) Lenartowiczówna Janina z O. S. Wileńskiego na stanowisko nauczyciela 1 kl. szkoły powsz. w Wólce³Hołuz. z dn. 1.IX-1928 r.

z pow. sarneńskiego

39) Tomaszewski Szymon do S. O. Wołyńskiego z dn. 1.IX-1928 r.

40) Zubrzycka Wanda do O. S. Warszawskiego z dn. 1.IX-1928 r.

z pow. stolińskiego:

41) Blezieniówna Helena do pow. sarnieńskiego z dn. 1.IX-1928 r.

42) Pilecki Władysław do pow. sarnieńskiego z dn. 1.IX-1928 r.

43) Kosecka Marja do pow. kamień-koszyrskiego z dn. 1.IX-1928 r.

45) Jurkiewiczówna Michalina do O. S. Wileńskiego.

Zwolnieni,

z pow. brzeskiego:

1) Suderówna Janina, naucz. szkoły powsz. w Radzieżu z dn. 31.VIII-1928 r. na własną prośbę.

2) Radwański Tadeusz, naucz. szkoły powsz. w Czernianach z dniem 30.IX-1928 r. na własną prośbę.

3) Czerwińska Stanisława, naucz., szkoły powszechnej w Kamieńcu Litewskim z dn. 30.IX-1928 r. z powodu trwałej niezdolności do pracy.

z pow. drohiczyńskiego:

4) Fedosiuk Dymitr, naucz. szkoły powsz. w Hucie, z dniem 31.VIII-1928 r. na własną prośbę.

5) Hannewaldówna Helena, naucz. szkoły powszechnej w Kremnie z dniem 31.VIII-1928 r. na własną prośbę.

6) Bojkowa Kазimiera, naucz. szkoły powsz. w Motolu z dniem 30.IX-1928 r. ze względów służbowych.

z pow. kobryńskiego:

7) Zwierzyna Józef, naucz. szkoły powsz. w Swaryniu, z dniem 30.IX-1928 r. z unieważnieniem nominacji.

z pow. kosowskiego:

8) Uchera Anna, naucz. szkoły powsz. w Bajkach z dniem 31.VII-1928 r. ze względów służbowych.

9) Bednarski Władysław, naucz. szkoły powsz. w Obrowej z dniem 31.VII-1928 r. ze względów służbowych.

z pow. łuninieckiego:

10) Ks. Spiro Stanisław, naucz. religii rzymsko-katol. w Łunińcu z dniem 31.VII-1928 r. z powodu cofnięcia misji kanonicznej.

11) Klinowski Tadeusz, naucz. szkoły powsz. w Ostrowie z dniem 30.IX-1928 r. ze względów służbowych.

z pow. pińskiego:

12) Schaeferówna Stanisława, naucz. szkoły powsz. w Bereżnej Woli z dniem 31.VIII-1928 r. na własną prośbę.

13) Kurawkina Raisa, naucz. szkoły powsz. w Borkach, z dniem 31.VIII-1928 r. na własną prośbę.

14) Kudrjawcewa Olga, naucz. szkoły powsz. w Suszycku, z dniem 31.VIII-1928 r. ze względów służbowych

15) Szczerbaczewiczówna Olga, naucz. szkoły powsz. w Waliszczu z dniem 31.VIII-1928 r. ze względów służbowych.

16) Węgrzynkowa Ida, naucz. szkoły powsz. w Pińsku z dniem 31.VIII-1928 r. za samowolne opuszczenie stanowiska.

z pow. sarnieńskiego:

17) Ks. Morawiec Mieczysław, nauczyciel religii rz. kat w szkołach powsz. w Sarnach z dniem 31.VIII-1928 roku z powodu cofnięcia misji kanonicznej.

z pow. stolińskiego:

18) Niezgoda Marjan, naucz. szkoły powsz. w Dawidgródku z dniem 30.IX-1928 r. ze względów służbowych.

Zwolnieni na czas pełnienia służby wojskowej,**w pow. brzeskim:**

1) Chlebicki Wojciech, naucz. szkoły powsz. w Dąbku z dniem 31.VII-1928 r.

2) Nawarecki Tadeusz, naucz. szkoły powsz. w Tomaszówce z dniem 31.VII-1928 r.

3) Miska Jan, naucz. szkoły powsz. w Skokach 31.VII 1928 roku.

4) Borzym Kazimierz, naucz. szkoły powsz. w Niechołstach z dn. 31.VII-18 r.

5) Kotuniak Franciszek, naucz. szkoły powsz. w Zadoworzu z dn. 31.VII-28 r,

Z pow. drohiczyńskiego:

6) Pita Józef, naucz. szkoły powsz. w Zawieluwju z dn. 31.VII-28 r.

7) Lesiak Zefiryn, naucz. szkoły powsz. w Załużu z dn. 31.VII-28 r.

Z pow. kamień-koszyrskiego:

8) Grochocki Zygmunt, naucz. szkoły powsz. w Mostyszczu z dn. 31.VII-28 r.

9) Kurzeja Tadeusz, naucz. szkoły powsz. Kamieniu-Koszyrskim 31.VII-28 r.

Z pow. kosowskiego:

10) Kapryan Ludwik, naucz. szkoły powsz. w Hołowieckim z dn. 31.VII-28 r.

Z pow. łuninieckiego:

11) Chabior Adam, naucz. szkoły powsz. w Bereźniakach z dn. 31.VII-28 r.

12) Berych Zdzisław, naucz. szkoły powsz. w Ługach z dn. 31.VII-28 r.

13) Michajłyszyn Włodzimierz, naucz. szkoły powsz. w Gawrylczykach z dn. 31.VII-28 r.

14) Pawlik Stanisław, naucz. szkoły powsz. w Rachowiczach z dn. 31.VII-28 r.

15) Śpiewak Karol, naucz. szkoły powsz. w Meleśnicy z dn. 31.VII-28 r.

Z pow. pinskiego:

16) Kowalczyk Jan, naucz. szkoły powsz. w Juchowiczach z dn. 31.VIII-28 r.

17) Stobinia Stefan, naucz. szkoły powsz. w Wielkich-Ciołkowiczach z dn. 31.VIII-28 r.

Z pow. prużańskiego:

18) Konieczny Stefan, naucz. szkoły powsz. w Narutowiczach z dn. 31.VII-28 r.

Z powiatu sarnenskiego:

19) Jabłoński Marjan, naucz. szkoły powsz. w Sarnach z dn. 31.VII-28 r.

20) Misiuda Michał, naucz. szkoły powsz. w Dubowce z dn. 31.VII-28 r.

21) Kubiś Franciszek, naucz. szkoły powsz. w Jaryńówce z dn. 31.VIII-28 r.

Z powiatu stolńskiego:

22) Móroz Roman, naucz. powsz. w Osowej z dn. 31.VIII-28 r.

Po odbyciu służby wojskowej powrócili do pełnienia obowiązków:**W pow. brzeskim:**

1) Michalczuk Aleksander, naucz. 2 kl. szkoły powsz. w Peliszczach z dn. 1.IX-28 r.

W pow. drohiczyńskim:

2) Kozłowski Stefan, naucz. 2 kl. szkoły powszechnej w Zawerszu z dn. 16.VIII-28 r.

3) Kowalczyk Bolesław, naucz. 1 kl. szkoły powszech. w Zawerszu z dn. 1.IX-28 r.

W pow. kobryńskim:

4) Lassota Michał, naucz. 1 kl. szkoły powsz. w Chydrach z dn. 1.VIII-28 r.

W pow. stolńskim:

5) Duda Emil, naucz. 2 kl. szkoły powsz. w Chorsku z dn. 1.IX-28 r.

Przeniesieni w stan. spoczynku:

- 1) Rapacki Stanisław, naucz. szkoły powsz. w Połoni-sku, pow. kosowskiego z dniem 1.IV-1928 r.

Przeniesieni w stan pozasłużbowy:

- 1) Wolska Bronisława, naucz. szkoły powsz. w Lipo-wej, pow. kobryńskiego z dniem 31.VIII-1928 r.

123

**Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poleskiego w Brześciu nad Bugiem
niniejszem ogłasza konkurs na stanowiska kierowników w niżej
wymienionych publicznych szkołach powszechnych:**

pow. brzeskim:

1) Podbiała	II kl.	gm.	Dmitrowicze
2) Puhaczewo	II	"	Kamienica-Żyrow.
3) Rzeczyca	II	"	Kosicze
4) Ostromezczewo	III	"	Motykały
5) Karcz	III	"	Małoryto
6) Stradecz	III	"	Miednc
7) Niechołsty	II	"	Motykały
8) Skoki	III	"	"
9) Wistycze	II	"	"
10) Klukowicze	III	"	Wysokie-Litewskie
11) Chmielewo	III	"	Turna
12) Wielkoryta	III	"	Wielkoryta
13) Wierzchowice	III	"	Wierzchowice
14) Wołczyn	III	"	Wołczyn
15) Hrymiacze	II	"	"
16) Stawy	III	"	"
17) Tokary	II	"	Wysoko-Litewskie

pow. kamien-koszyrski:

1) Chocieszów	III kl.	gm.	Chocieszów
2) Derewek	II	"	Lubieszów
3) Soszyczno	II	"	Soszyczno
4) Pniewno	III	"	Uhrynice
5) Wielka-Głusza	IV	"	Wielka-Głusza
6) Wetly	III	"	"

pow. kobryński:

1) Dywin	VII kl.	gm. Dywin
2) Horodec	V „	Horodec
3) Wólka Szczytyńska	II „	Lubieszów
4) Legaty	III „	Kobryń
5) Działkowicze	II „	Działkowicze

pow. kosowski:

1) Glinna	II kl.	gm. Święta-Wola
2) Woroniłowicze	II „	Różana

pow. łuniniecki:

1) Drebsk	III kl.	gm. Łachwe
2) Łoktysze	II „	Kruhowicze
3) Mikaszewicze	VI „	Lenin
4) Łachwa	V „	Łachwa
5) Malkowicze	III „	Chotynicze
6) Kożanigródek	V „	Łachwa
7) Hancewicze	III „	Kruhowicze

pow. prużański:

1) Prużana	VII kl.	gm. Prużana
2) Horodeczno	II „	Horodeczno
3) Czachec	II „	Linowo
4) Kutniewicze	II „	Malecz
5) Międzyzlesie	III „	Międzyzlesie
6) Koładycze	II „	Rudniki
7) Rudniki	III „	„
8) Osowce	II „	Osowce
9) Raubeck	II „	Suchopol
10) Murawa	II „	„
11) Kościuki	II „	Międzyzlesie

pow. sarnenski:

1) Kółki	III kl.	gm. Lubikowicze
2) Sielec	IV „	Dąbrowica
3) Włodzimierzec	VII „	Włodzimierzec
4) Bereźnica	V „	Dąbrowica
5) Perespa	III „	Horodziec
6) Wyry	II „	Klesów
7) Bereźki	II „	Lubikowicze

pow. stoliński:

1) Remel	II kl.	gm. Chorsk
2) Choromsk	II	" "
3) Wysock	V	" " Wysock
4) Lutyńsk	III	" "
5) Biała	IV	" "
6) Rubel	V	" " Chorsk
7) Dawidgródek	IV	" " Dawidgródek
8) Horodno	III	" " Wysock
9) Olpień	III	" " Chorsk

O nadanie wyżej wymienionych stanowisk mogą się ubiegać nauczyciele, posiadający warunki, określone w ustępie pierwszym art. 12 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli w brzmieniu rozporządzenia z dnia 3 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 462).

Podania należyć udokumentowane należy wnosić do odnośnego Inspektora Szkolne w terminie do dnia 15-go grudnia 1928 r.

124.

BIBLIOGRAFJA

Zakłady Wydawnicze M. Arcta S. A. (Warszawa, Nowy-Swiat 35) wydały następujące podręczniki:

„Ćwiczenia językowe. Gramatyka, styl i pisownia w szkole powszechnej“ St. Szobera i W. Nowickiego. Książka dla nauczyciela. Zeszyt I. Wydawnictwo M. Arcta. Cena zł. 3.—

Prof. Stanisław Szober, autor „Gramatyki polskiej w ćwiczeniach“ i „Zasad nauczania języka polskiego w zakresie szkoły powszechnej i gimnazjum niższego“, podjął łącznie z p. Walerym Nowickim, kierownikiem siedmioklasowej szkoły powszechnej we Włocławku, wydanie nowego cyklu podręczników, uwzględniających nauczanie języka polskiego wyłącznie w szkole powszechnej. Podręcznik, zatytułowany „Ćwiczenia językowe i gramatyczne w szkole powszechnej“, jest ściśle dostosowany do „Programu nauki w szkołach powszechnych siedmioklasowych“, wydanego przez Ministerstwo W. R. i O. P. i składać się będzie z 5 zeszytów, przeznaczonych na oddziały od 2-go do 6-go włącznie. Podręcznik bierze pod uwagę koncentrację nauczania na pierwszych stopniach nauki i w pierwszych dwóch zeszytach łączy ćwiczenia gramatyczne z przewi-

dzianemi w programie ministerjalnym ćwiczeniami stylizacyjnymi i ortograficznymi, mającemi na celu wdrażanie dzieci w praktyczne opanowywanie języka.

Każdy zeszyt „Ćwiczeń” składać się będzie z dwóch równoległych części, z których jedna jest przeznaczona dla nauczyciela, a druga dla ucznia. W części nauczyciela autorowie opracowali metodycznie ze szczegółowemi wskazówkami dydaktycznemi wszystkie kolejne lekcje, umieszczone w książce dla ucznia; w ten sposób nauka języka w szkole powszechnej, a zwłaszcza nauka gramatyki znajdzie w pracy p. p. St. Szobera i W. Nowickiego wszechstronne i wyczerpujące opracowanie metodyczne, przyczem podkreślić należy, że zasady teoretycznej dydaktyki języka polskiego zostały w książce autorów sprawdzone w praktyce szkolnej, gdyż każda lekcja, przed ostatecznem jej dydaktycznem zredagowaniem, została przerobiona z dziećmi w szkole. Okoliczność ta nadaje książce szczególniejszej żywotności, a szczegółowe opracowanie przyczynić się powinno do podniesienia nauki języka polskiego w naszej szkole powszechnej.

Nauka fizyki przechodzi coraz bardziej z klasy do pracowni fizycznej i opiera się na samodzielnej pracy ucznia. System ten jednak wymaga dużej pracy ze strony nauczyciela, na którą nie zawsze jest czas. Wielkiem ułatwieniem takiej nauki są świeżo wydane:

„Ćwiczenia samodzielne z fizyki” J. Czystowskiego i M. Kowalewskiego. Przeznaczone dla szkół powszechnych i niższych klas szkół średnich. Zeszyt I. Wydawnictwo M. Arcta. Cena gr. 90.

Zeszyty te, składające się z oddzielnych kartek, stanowiących zamknięte kompletne materiały jednej lekcji, zawierają wszystko, co uczeń musi opracować a więc: zadania do wykonania w klasie; z najpotrzebniejszymi rysunkami, i zadania w domu. Po każdym pytaniu jest odpowiednie miejsce na wpisanie odpowiedzi.

Zeszyty te zastępują w zupełności zwyczajny zeszyt szkoły, zwalniają nauczycieli z konieczności dyktowania wykładu, a po wypełnieniu i zeszytciu stanowią pełny kurs fizyki.

Ukazał się dotąd zeszyt pierwszy, dalsze zeszyty — w druku.

Cena prenumeraty rocznej Dziennika Urzędowego 7.50 zł.

Redaktor Dziennika Urzędowego **Jan Bobka.**

Adres Redakcji i Administracji Brześć n/B. — Kuratorjum

Tłoczono w drukarni **Literackiej** w Brześciu nad Bugiem
z polecenia Kuratora Okręgu Szkolnego Poleskiego.

